Planer og meldinger 1/2010

Statusrapport for standardarbeidet i Statistisk sentralbyrå per 31.12.2009

Statistisk sentralbyrå • Statistics Norway
Oslo–Kongsvinger

Planer og meldinger

I denne serien publiseres dokumenter med et institusjonelt preg og notater med en viss offisiell karakter.

© Statistisk sentralbyrå, februar 2010
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN Trykt versjon
ISBN Elektronisk versjon
ISSN
Emne: 00

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	**Symbol**
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	…
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	|
Desimaltegn	,

Forord

Denne publikasjonen redegjør for arbeidet med statistiske standarder i Statistisk sentralbyrå og viktige internasjonale fora i 2009 (status pr. 31.12.2009). I tillegg omtales planene for arbeidet med standardene i 2010.

Publikasjonen er laget av Anne Gro Hustoft og Berit Vannebo. Ansvarlig forskningssjef er Jan Bjørnstad, Seksjon for statistiske metoder og standarder.

Statistisk sentralbyrå,
8. februar 2010

Rune Gløersen

Innhold

1. Bakgrunn for og formål med rapporten 7
1.1. Retningslinjer for standardarbeidet 7
1.2. Standardutvalget 8
1.2.1. Direktørforum om standardarbeidet i SSB 8
1.2.2. Vedtak i Standardutvalget 2009 9
1.3. Standarder - hvorfor, hva og hvordan 9
1.4. Stabas 10
1.5. Standardarbeid i 2010 10

2. Status for 2009 11
2.1 Avdeling for økonomi, energi og miljøstatistikk (A200) 11
2.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215) 11
2.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220) 11
2.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225) 12
2.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240) 12
2.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260) 12
2.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270) 13
2.2 Avdeling for personstatistikk (A300) 14
2.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320) 14
2.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330) 14
2.2.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350) 15
2.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360) 16
2.3 Avdeling for næringsstatistikk (A400) 16
2.3.1. Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430) 16
2.3.2. Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk (S440) 17
2.3.3. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460) 17
2.3.4. Seksjon for industristatistikk (S470) 18
2.4 Avdeling for IT og Metode (A7000) 18
2.4.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720) 18
2.5 Avdeling for datafangst (A800) 19
2.5.1. Seksjon for statistiske populasjoner (S810) 19
2.6 Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900) 19
2.6.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930) 19
2.6.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940) 20
2.6.3. Seksjon for offentlige finanser (S950) 20
2.6.4. Seksjon for finansielle foretak (S960) 20
2.6.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970) 21

3. Planer for 2010 21
3.1 Avdeling for økonomi-, energi- og miljøstatistikk (A200) 21
3.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215) 21
3.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220) 22
3.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225) 22
3.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240) 23
3.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260) 23
3.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270) 23
3.2 Avdeling for personstatistikk (A300) 24
3.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320) 24
3.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330) 24
3.2.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350) 25
3.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360) 26
3.3 Avdeling for næringsstatistikk 26
3.3.1 Seksjon for primærnæringsstatstikk (S430) 26
3.3.2. Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk (S440) 26
3.3.3. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460) 27
3.3.4. Seksjon for industristatistikk (S470) 27
3.4 Avdeling for IT og metode (A700) 28
3.4.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720) 28
3.5 Avdeling for datafangst (A800) 28
3.5.1. Seksjon for statistiske populasjoner (S810) 28
3.6 Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900) 28
3.6.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930) 28
3.6.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940) 29
3.6.3. Seksjon for offentlige finanser (S950) 29
3.6.4. Seksjon for finansielle foretak (S960) 29
3.6.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970) 30

Vedlegg A **31**
Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB. 31
En kortversjon av retningslinjene for arbeidet med standarder 34
Standardutvalgets mandat 35

Vedlegg B **36**
Oversikt over standarder på Intranett - pr. 31.12.2009 36

Vedlegg C **39**
Referat fra møte i Standardutvalget 39

Bakgrunn for og formål med rapporten

Formålet med denne rapporten er å oppsummere status for standardarbeidet i 2009 og framlegge planene for 2010. I innledningskapittelet vil det i tillegg gis en kort beskrivelse av standardutvalgets retningslinjer, arbeid og vedtak.

1.1. Retningslinjer for standardarbeidet

I «Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i Statistisk sentralbyrå revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002» heter det bl.a. om statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjene:

«Statistiske standarder definerer og beskriver enheter, grupper av enheter og variabler[1]. Standarder er viktige komponenter i statistiske systemer, ikke minst i form av klassifikasjoner av ulike slag. Systemer, som statistikk- og regnskapssystemer, kan oppfattes som mer vidtgående samordningstiltak enn standarder.

Statistiske standarder og systemer i disse retningslinjer omfatter:

- Statistikk- og regnskapssystemer
- Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- Definisjon av variabler

Det finnes ulike typer statistiske standarder, fra tunge og ressurskrevende klassifikasjonsstandarder som næringsgruppering og yrkesklassifisering, til enklere typer som f.eks. aldersklassifisering. Dette skillet er ikke klart, og i opplistingen ovenfor er det derfor ikke skilt mellom viktige (eller tunge og ressurskrevende) standarder og andre statistiske grupperinger.»

Videre heter det i formålet med standarder i statistikkproduksjonen: « All statistikkproduksjonen er rettet mot å identifisere og beskrive grupper som er mest mulig homogene i forhold til et sett av kriterier. Formålet med standardisering er å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og ulike kilder, og å kunne sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner. Standardarbeidet består i å definere enheter, grupper av enheter og variabler og å sikre at den samme definisjon og gruppering brukes i ulike statistikker.»

Om ansvarsforhold heter det videre i retningslinjene: « Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør. Fagdirektørene har det overordnede ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder. Avvik i bruk av vedtatte standarder i offisiell statistikk skal godkjennes av Administrerende direktør.

Ansvaret for en enkelt standard legges til den seksjon/avdeling som på grunnlag av erfaring fra et statistikkområde har størst kompetanse på det området standarden dekker.»

Når det gjelder ansvaret tillagt Seksjon for statistiske metoder og standarder, heter det: « S120 har ansvaret for det sentrale standardarbeidet, skal ta initiativ og ha en pådriverrolle i arbeidet. Ansvaret omfatter bl.a. generelle standardspørsmål, samordning av arbeidet i SSB, samordning av det internasjonale arbeidet i SSB og SSBs fellesopplegg for dokumentasjon, fellestrekk i standardpublikasjoner og EDB-rutiner for bruk av standarder.»
Retningslinjene understreker at det sentrale standardarbeidet må baseres på et samarbeid med SSBs avdelinger og seksjoner. For å ivareta dette samarbeidet og

[1] I retningslinjene fra 2002 er termen ”kjennemerke” brukt. Dette er nå erstattet med ”variabel”, da SSB gikk over til å bruke denne termen i forbindelse med arbeidet rundt metadatastrategien i 2005.

støtte S120 og seksjonene i standardarbeidet, er det opprettet et Standardutvalg med representanter fra avdelingene.

S120 skal samarbeide med seksjonene og standardutvalget ved publiseringen av en årlig rapport om standardarbeidet. Om årsrapporten heter det i retningslinjene: «- Det skal utarbeides en årsrapport om standardarbeidet. S120 samarbeider med seksjoner og standardutvalget om å utarbeide årsrapporten. Rapporten skal bl.a. inneholde oversikt over standardarbeidet i SSB og viktige internasjonale organisasjoner. Det redegjøres for planlagt arbeid på kort og lang sikt. I årsrapporten behandles standardbruken i SSBs publikasjoner.»

1.2. Standardutvalget

Standardutvalget besto pr. desember 2009 av følgende medlemmer:

- Jan F. Bjørnstad, Seksjon for statistiske metoder og standarder (720) - leder
- Randi Johannessen, Seksjon for prisstatistikk (240)
- Bjørn Thorsdalen, Seksjon for befolkningsstatistikk (320)
- Jan Erik Wang, Seksjon for industristatistikk (470)
- Nils Martin Stølen, Seksjon for offentlig økonomi (550)
- Jan Bruusgaard, Seksjon for informasjon og dokumentasjon (610)
- Jenny Linnerud, Seksjon for formidlingssystemer (750)
- Thomas Hoel, Seksjon for formidlingssystemer (750) - representerer Statistikkbanken
- Ida Skogvoll, Seksjon for statistiske populasjoner (810)
- Morten Qvenild Andersen, Seksjon for finansmarkedsstatistikk (940)

sekretariat:

- Anne Gro Hustoft, Seksjon for statistiske metoder og standarder (720)
- Berit Vannebo, Plan og økonomi stab (110)

Standardutvalget har i 2009 hatt 1 møte og blant annet behandlet følgende saker:

- Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA
- Endring av tekster i SN2007

1.2.1. Direktørforum om standardarbeidet i SSB

15. april 2009 sto Standardutvalgets rolle, og dets fremtidige eksistens, på programmet. Det ble tatt utgangspunkt i mandatet til utvalget, og det faktiske arbeidet som gjøres i utvalget. I tillegg ble det reist spørsmål vedrørende sammensetningen - det siste i kjølvannet av omorganiseringen.
Direktørforumet ga positive tilbakemeldinger på arbeidet som gjøres innenfor standarder i dag. Det var enighet i forumet om at Standardutvalget skal videreføres, men med et noe redusert antall medlemmer, og større fleksibilitet med hensyn til kompetanse. Det ble videre uttrykt ønske om at sekretariatet for Standardutvalget tok på seg en sterkere pådriverrolle. Informasjon om SSBs kontakt med internasjonale fora som forvalter arbeidet med standarder, ble også etterspurt.
Når det gjelder mandat og sammensetning av Standardutvalget, ble følgende vedtatt i Direktørmøtet 4. mai 2009:
Sammensetning:

- 1 medlem fra hver avdeling (100-900)
- 1 medlem fra Statistikkbanken
- Forskningssjef i 720 (leder i utvalget)
- Sekretariat -2 personer (fra 720 og avd.100)

Mandat:

1. Ha en koordinerende funksjon i arbeidet med standarder og metadata i SSB
2. Skal være en pådriver i aktuelle standardiserings- og metadatasaker, og kan i den forbindelse bidra til å opprette fleksible nettverk og bidra i utredningsarbeid
3. Behandle forslag fra avdelingene vedrørende nye og reviderte standarder, og legge disse fram for adm. direktør til godkjenning
4. Bidra til å etablere et rammeverk rundt statistikksystemene via standardisering av metadata, maler og felles metadatabaser
5. Behandle og legge fram årsmelding og planer for standardarbeidet i SSB
6. Samle informasjon om SSBs kontakt med internasjonale og nasjonale institusjoner og organer som forvalter arbeidet med standarder

1.2.2. Vedtak i Standardutvalget 2009

7. mai:
Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA
Standardutvalget stiller seg positiv til den nye kommunegrupperingen, og anbefaler den nye grupperingen får status som standard. Forslaget sendes DM for endelig godkjenning

DM godkjente forslaget til standardisering av kommunegrupper i KOSTRA, og at den nye grupperingen får status som standard**.** (DM 2. juni sak 2009/64 "Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA").

Endring av tekster i SN2007
Avvik i termbruken skal omtales i "Om statistikken", eller hvis mulig, med en fotnote. Ved sammenslåing av næringer skal det konfereres med faglig ansvarlig seksjon for de næringene det gjelder og med Seksjon for statistiske populasjoner.

1.3. Standarder - hvorfor, hva og hvordan

Offisiell statistikk skal kunne sammenliknes mellom geografiske områder, samfunnssektorer og over tid. Samtidig må brukerne vite hva statistikken omfatter og hvordan den skal tolkes. Dette gjør at definisjoner av begreper som statistiske enheter, variabler og klassifikasjoner er sentrale elementer i statistikken. Det statistiske systemet inneholder også regnskapssystemer hvor relasjoner mellom ulike variabler er definert. Alle disse definisjonene og klassifikasjonene inngår i begrepet statistiske standarder. De er ofte internasjonale (muliggjør sammenlikning mellom land) og et resultat av internasjonalt samarbeid i regi av organisasjoner som FN eller Eurostat.

I retningslinjene for standardarbeidet i SSB sies følgende om hva standardbegrepet omfatter:

- Statistikk- og regnskapssystemer
- Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- Definisjon av statistiske variabler

Hovedpunktene vedrørende SSBs arbeid med standarder kan sammenfattes slik:

- Fagseksjonene har hovedansvaret for, og utfører arbeid knyttet til, standarder innenfor eget fagområde. De samarbeider både internt i SSB, med relevante instanser utenfor SSB og med internasjonale organisasjoner.
- Relevante fagseksjoner ivaretar forvaltningen av regnskapssystemer, f.eks. nasjonalregnskapet.

- Flere av standardene som brukes i SSB (f.eks. Standard for yrkesklassifisering (STYRK), Standard for næringsgruppering (SN) og Standard for utdanningsgruppering (NUS) bygger på internasjonale standarder, og norsk versjon er et resultat både av aktiv deltakelse i internasjonale fora og et omfattende nasjonalt arbeid. F.eks. for næringsgrupperingene skiller den gyldige norske versjonen (SN2007) seg fra den internasjonale klassifikasjonen (NACE) ved at det er utarbeidet et eget nasjonalt nivå med en mer detaljert næringsinndeling (5-siffer nivået). Alle nivåer over 5-siffernivået er identiske for SN2007 og NACE.
- Dokumentasjon er et sentralt poeng, både når det gjelder klassifikasjoner og andre metadata.

I statusrapporten for standardarbeidet rapporteres standardarbeid i vid forstand, dvs. alt arbeid som kommer inn under definisjonen i retningslinjene. Når det gjelder Standardutvalgets arbeid med standardene, er det naturlig å avgrense dette noe mer. Det er ikke hensiktsmessig for Standardutvalget å ha en aktiv rolle når det gjelder arbeidet med statistikk- og regnskapssystemer (f.eks. nasjonalregnskapet). Dette er kompliserte systemer som de ansvarlige fagseksjoner vil ta seg av. Dersom det oppstår spørsmål som involverer flere seksjoner, kan imidlertid disse, om ønskelig, tas opp til drøftelse i Standardutvalget.

Statistiske klassifikasjoner og grupperinger er et sentralt område i Standardutvalgets arbeid. Standardutvalget vil her være et forum for drøftelser og koordinering, mens selve standardiseringsarbeidet ledes av den relevante fagseksjon.

Når det gjelder definisjon av statistiske enheter og populasjoner og definisjon av variabler, vil Standardutvalget også ha en rolle. Hovedansvaret innenfor disse aktivitetene ligger hos fagseksjonene, men Standardutvalget kan ta opp saker som dreier seg om ulik bruk av definisjoner og variabler og bidra til harmonisering av disse.

1.4. Stabas

Standarddatabasen (Stabas) er et viktig verktøy for å sikre at alle seksjoner bruker de samme godkjente standard klassifikasjoner. Databasen tilbyr gjeldende (og tidligere, dersom de finnes) versjoner av de ulike klassifikasjonene, både til bruk i statistikkproduksjonen og til videreformidling.

Følgende nye standard klassifikasjoner er lagt inn i Stabas i 2009 (i tillegg er flere blitt oppdatert med nye versjoner, bl.a. Standard for utdanningsgruppering):

Standard for renseprinsipper for store avløpsanlegg (>50 pe)
Standard for renseprinsipper for små avløpsanlegg (<50 pe)
Standard for disponering av avløpsslam
Standard for klassifisering av miljøvernaktiviteter og -utgifter
Standard for transportmåte ved grensepassering
Standard for Arbeidsgiverorganisasjoner
Standard for stoffer som slippes ut til luft

Totalt er nå 90 ulike standard klassifikasjoner, samt ulike varianter og versjoner av disse, dokumentert i Stabas.

1.5. Standardarbeid i 2010

Det er ikke planlagt igangsetting av nye, større standardprosjekter i 2010. Flere standardprosjekter som allerede pågår, vil fortsette, for eksempel arbeidet med å implementere SN 2007 og legge inn standard klassifikasjoner i Stabas. Det skal også sendes ut et høringsutkast for revidert Standard for gruppering etter yrkesstatus i 2010.

2. Status for 2009

2.1. Avdeling for økonomi, energi og miljøstatistikk (A200)

2.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har dokumentert størstedelen av sine Vardok-variabler, men for energiregnskap og – balanse gjenstår definisjoner på engelsk.
- Seksjonen har i 2009 publisert statistikk etter SN2007. Først ute var statistikken med foreløpige tall for industriens energiforbruk i 2008 som ble publisert i september. Energiregnskap og –balanse publisert i desember var også etter SN2007.
- Seksjonen har, på bakgrunn av utredningen lagt fram i 2008, arbeidet videre med opplegget for bedret konsistens mellom energi- og nasjonalregnskap. Arbeidet er omfattende og vil videreføres i 2010.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen leder arbeidet i sekretariatet for Oslo-gruppa for energistatistikk. Her er det arbeidet videre fram mot en FN-manual som bl.a. skal inneholde en klassifikasjon av energivarer.
- Seksjonen har deltatt i arbeidsgrupper i Eurostat for standardisering og samordning av energistatistikk, blant annet når det gjelder definisjoner knyttet til fornybar energi.

2.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220)

a) Nasjonalt:

- Klassifikasjonen for komponenter (gasser) for utslipp til luft er ferdigstilt og dokumentert i Stabas. Standard kildeinndeling foreligger i utkast.
- Seksjonen arbeider sammen med Standard Norge for å ferdigstille en revisjon av Norsk standard for avfallsklassifisering. Dette arbeidet tar hensyn til Avfallsstatistikkforordningen i EU. Arbeidet med SSBs avfallsklassifisering vil starte når Norsk standard foreligger, opprinnelig forventning var at denne skulle være ferdig i løpet av 2009. Ferdigstillingen er imidlertid forsinket, og målet er at den skal være ferdig i løpet av første halvår 2010.
- Det arbeides med å etablere en nasjonal klassifikasjonsstandard for arealtilstand, og denne ble diskutert med Rådgivende utvalg i februar 2009. Klassifikasjonsarbeidet er i hovedsak ferdigstilt og gjøres i disse dager klart til "høring" hos MD, DN, Skog og Landskap, NINA mfl.
- Seksjonen har hatt planer om å lage en klassifisering av kilder og forsyningsmåter innenfor vannressursområdet. Vannressursområdet er nedprioritert i strategiprosessen, og virksomheten vil begrense seg til å etablere standarder for løpende arbeid.
- Seksjonen arbeider videre med å dokumentere sine datafiler i Datadok. Dette er løpende virksomhet.

b) Internasjonalt:

- Arbeidet med standardisering av beregningsmetoder for utslipp til luft fortsetter i tett samarbeid med internasjonale organer som UN-ECE (United Nations – Economic Commission for Europe), EEA (European Environment Agency), UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) og IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Dette er løpende arbeid.
- Seksjonen deltar, gjennom Londongruppen, i planleggingen av revisjon av SEEA-håndboka (SEEA = System of Economic and Environmental Accounts). Seksjonen kommenterer utkast fortløpende. Revisjonen skal være ferdig i 2012.
- Seksjonen deltar også fra høsten 2009 i sekretariatsarbeidet til Oslo-gruppa for energistatistikk/energiregnskaper.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats arbeidsgruppe vedrørende revisjon av avfallsstatistikkforordningen. Dette arbeidet skal i prinsippet være avsluttet, men

arbeidsgruppa kan bli kalt inn igjen for å drøfte enkelte justeringer. Det er bl.a. pågående diskusjoner i EU om hvordan materialgjenvinningsgrad for avfall skal måles og beregnes.

2.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen fortsetter arbeidet med å få på plass, oppdatere informasjon og knytte sammenhenger i metadatasystemene. Her har det vært relativt liten aktivitet inneværende år. Vi har lagt over Om statistikken på ny løsning (CMS-Content Management-system)
- Seksjonen støtter opp under arbeidet med etablering av en populasjons-forvaltning av faktiske bohusholdninger til bruk i inntektsstatistikken (gjennom registerkoplinger). En arbeidsgruppe bestående av seksjonene 225, 320, 460 og 810 har ansvar for dette. Arbeidet vil også være sentralt for Folke- og bolig-tellingen (FoB) i 2011.
- Seksjonen deltar i arbeidet med å sikre et bedre datagrunnlag for boligformuen (markedsverdi) og diskuterer en metode for beregning av inntekt av egen bolig (etablert en arbeidsgruppe).
- Implementeringen av SN2007 har en sentral plass i 2009/2010. Seksjonen presenterer lønnsstatistikk etter både gammel og ny næringsstandard. Det har vært mye arbeid med omleggingen av næringskodinger til SN2007, hvor kodingen av hovedkontortjenester har skapt en del bry, særlig knyttet til oljevirksomheten.
- Seksjonen har arbeidet for at månedslønn skal presenteres avrundet til nærmeste 100 kroner.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen har deltatt på 2 møter i Eurostats arbeidsgruppe for lønn- og arbeids-markedsstatistikk (LAMAS). Det har vært stort fokus på utvidelser av kvartals-vise arbeidskraftskostnadsindekser (LCI), og LAMAS har opprettet en egen arbeidsgruppe for å se nærmere på dette.
- Seksjonen deltar i Eus Statistikk om inntekt og levekår (EU-SILC) der seksjonen årlig utarbeider inntektsmodulen.
- Seksjonen deltar i Canberra-gruppen som er i gang med revisjon av rapporten de utarbeidet om anbefalinger for inntektsstatistikk for husholdninger, blant annet diskuteres nå felles metode for å beregne inntekt av egen bolig. EU-SILC ønsker slike beregninger.

2.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240)

a) Nasjonalt:

- For klassifikasjon for leveringssektor utføres kun normalt vedlikehold. Det skjer ingen endringer i selve klassifikasjonen, men hvert år i august oppdateres grupperingen av varer som brukes i konsumprisindeksen.
- For produsentprisindeksen er det utarbeidet en koblingskatalog for HS-CPA. Ansvaret for vedlikehold av denne katalogen legges til s240.
- Seksjon 240 er ansvarlig for COICOP klassifikasjonen.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PPP (Kjøpekraftsparitet) og Harmonisert Konsumprisindeks iEurostat hvor ny versjon av COICOP kan komme til behandling i 2010.

2.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260)

a) Nasjonalt:

- Yrkeskoding. I samarbeid med NAV var det planlagt at også statlige arbeidsgivere skulle rapportere yrkeskoder til Aa-registeret og ikke lenger bruke stillingskoder. Denne omleggingen er imidlertid utsatt til den nye standard klassifikasjonen for yrke er ferdig (slutten av 2010).

- Ny standard for yrkesklassifisering. Seksjonen har starter arbeidet med implementering av den nye standarden for yrkesklassifisering som skal tas i bruk fra og med 2011. Det er opprettet ei arbeids- og ei referansegruppe i forbindelse med dette, bestående av relevante interne og eksterne (bl.a. NAV) aktører. Den nye Eurostat-klassifikasjonen vil være sammenfallende med den som er laget av ILO.
- Arbeidet med sluttføring av Standard for gruppering etter yrkesstatus er blitt prioritert opp og det er laget et første utkast som vil bli sendtes på høring i løpet av første halvår 2010.
- Seksjonen har hatt en gjennomgang og oppdatert og forbedret dokumentasjonen av registerbasert sysselsettingsfil og jobbfil på forskningssidene på ssb.no.
- Ny næringsstandard er tatt i bruk i korttidsstatistikkene (AKU og Sykefravær).
- Seksjonen har startet arbeidet med et notat om begrepsdefinisjoner knyttet til arbeidskraft- og jobbstrømmer. Dette blir et "nybrottsarbeid" innenfor dette fagfeltet.
- NAV har gjennomført relativt omfattende endringer i sine inndelinger av arbeidsmarkedstiltak, og seksjonen har tilpasset seg dette.
- Seksjonen har vært med i arbeidet med en ny versjon av standard klassifikasjonen for institusjonell sektorgruppering.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeid med implementering av ny yrkes-klassifisering.
- Seksjonen har gitt innspill til Eurostats arbeid med implementering av ny internasjonal (ILO) resolusjon om definisjon og måling av arbeidstid.
- Seksjonen vil bidra i SSBs arbeid med utvikling av en sosioøkonomisk standard når dette blir aktuelt, men det har ennå ikke skjedd noe i denne saken (som koordineres i forhold til arbeid i EU).
- Innenfor Eurostat pågår et arbeid vedrørende samordning av populasjon i AKU (definisjon av hvem som er bosatt). Det foregår også harmonisering av variabeldefinisjoner innenfor AKU.
- Seksjonen har deltatt i ekspertmøte i ILO for å vurdere supplerende mål til arbeidsledighetsbegrepet.

2.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen samarbeider med TAD (Toll- og avgiftsdirektoratet) vedrørende endringer i vareinndelinger nasjonalt (årlig) og internasjonalt.
- Seksjonen har kontakt med TAD og Utenriksdepartementet mht. å avgjøre behovet for å ta i bruk nye koder for landområder som den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO) utarbeider. Dette er et oppfølgingsarbeid.
- Seksjonen har et løpende samarbeid med TAD vedrørende datafangsten i TVINN (Register over import og eksport)
- Seksjonen deltar, når innkalt, til rådgivende utvalg for IKT-statistikk.
- Seksjonen har det faglige og administrative ansvaret for data fra TADs valuta-register. De nødvendige registerløsningene for utnyttelsen av dataene er på plass og er tatt i bruk. Seksjonen har etablert løpende, kvartalsvis statistikk basert på register, og denne statistikkserien er videreutviklet i 2009. Seksjonen samarbeider også med S940 om utvidet tilgang til data fra Valutaregisteret
- Seksjonen formidler endringer i Eus Geo-nomenklatur til Stabas.
- Seksjonen har dokumentert de viktigste variablene i Vardok, og disse er oversatt til engelsk. Øvrige relevante variabler skulle vært dokumentert, men er noe forsinket og vil bli lagt inn like over nyttår. Gjenstående lenking til Statistikkbanken må også forskyves til 2010.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar fortsatt på tre møter årlig i Eurostat's komité for utenrikshandel med varer.

- Når det gjelder deltakelse i Eurostats arbeidsgrupper på området utenrikshandel med varer, har S270 anledning til å delta som korrespondent (mottar referater, kan gi skriftlige kommentarer) innenfor prioriterte områder.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats Task Force "International Sourcing" som gjelder utviklingen av statistikk for å belyse strukturen i globaliseringen av produksjon og handel med varer og tjenester. Seksjonen fikk prosjektmidler fra Eurostat for å gjøre en undersøkelse i 2007/2008 knyttet til hvordan norske selskaper forholder seg til "outsourcing". Resultatene ble publisert våren 2008. Seksjonen har i 2009 sammen med en rekke EU-land søkt om og fått ressurser fra Eurostat for å videreføre prosjektet. Arbeidet skal gjøres neste år i samarbeid med seksjon 470, og det skal lages en endelig rapport i 2011.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for utenrikshandel i OECD.
- Seksjonen representerer Norge i en styringsgruppe i et OECD-prosjekt som arbeider for å etablere koblinger av utenrikshandel mot BoF og nærings-statistikken for bl.a. å lage næringsmessige analyser av utenrikshandelen, og for å få oversikt over hvem som er importører og eksportører. Dette vil bli standard statistikker også for Eurostat. Det har vært liten aktivitet i denne gruppen siste år, men det legges opp til økt aktivitet i 2010.
- Seksjonen er OECDs kontakt i SSB for oppfølging og videreutvikling av indikatorer og analyser som belyser virkningene av globalisering, og som berører statistikkområdene for seksjoner i avdelingene 200, 400 og 900.
- Seksjonen representerer Norge i FNs ekspertgruppe for internasjonal varehandelsstatistikk, som arbeider med å revidere FNs manual fra 1998. Seksjonen har deltatt i et avsluttende møte i New York i november 2009. Den reviderte manualen vil bli publisert i 2010.

2.2. Avdeling for personstatistikk (A300)

2.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320)

a) Nasjonalt:

- Alle publiseringsvariabler er på plass og godkjent i Vardok. Det mangler lenking til Statistikkbanken og engelsk oversettelse for en del valgvariabler. Det vil bli gjort i første halvdel av 2010. Det skal også gjøres en opprydding i variabler som er lagt inn i forbindelse med FoB2001.
- Dokumentasjonen av Standard for sentralitet (beregning av kommunenes sentralitet) er utsatt inntil videre pga langtidssykemelding på seksjonen.
- Det er gjort en avklaring med S810 (populasjonsforvalteren) om ansvars-fordeling når det gjelder regionale standarder. Informasjon om endringer i ansvar er dokumentert i Stabas.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostat//FN-samarbeid i forbindelse med avklaring av variabler, definisjoner, klassifikasjoner og metoder vedrørende FoB 2011.
- Seksjonen deltar i standardiseringsarbeid knyttet til migrasjonsforordningen (du hva som defineres som flytting) i Eurostat.
- Seksjonen deltar i et nordisk samarbeid der en diskuterer alle aspekter ved befolkningsstatistikken, bl.a. standarder.
- Seksjonen er koordinator for Eurostat-prosjektet Urban Audit, som vil involvere flere fagseksjoner i 2010.
- Seksjonen deltar i Europeisk Forum for Geostatistikk og det tilsvarende nordiske nettverket for Geostatistikk.

2.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen har deltatt i kontaktforumet for Vardok. De fleste variabler er dokumentert, men det gjenstår noen regnskapsvariabler som skal harmoniseres med S970s definisjoner. Det vil også arbeides videre med å dokumentere klassifikasjoner i Stabas.

- Seksjonen har fortsatt arbeidet med overgang fra Genrev til Dynarev og noen av skjemaene i spesialisthelsetjenesten ble revidert i Dynarev våren 2009.

B) Internasjonalt:
- En Europaparlaments- og Rådsforordning om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen (Rammeforordning 1338/2008) ble vedtatt i desember 2008. Rammeforordning 1338/2008 dekker mange av seksjonens statistikkprodukter og statistikkutviklingsarbeid. Seksjonen deltar i flere av Eurostats arbeidsgrupper som Norges og SSBs representant, for å bidra i det internasjonale statistikkutviklings-arbeidet. Dette gjelder bl.a. statistikkområdene arbeidsulykker og yrkessyk-dommer, hvor seksjonen i tillegg til å være representert ved internasjonale møter er involvert i og leder et samarbeidsprosjekt med Arbeids- og velferdsdirektoratet og Direktoratet for arbeidstilsynet. Formålet med prosjektet, som ble startet opp i desember 2008, er å legge til rette for at Norge skal bli i stand til å oppfylle internasjonale krav til statistikk og rapportering samtidig som nasjonale statistikkbehov tilfredsstilles. Samarbeidsprosjektet løper t.o.m. juni 2010, samtidig som utfordringene vil måtte følges opp i flere år fremover.

2.2.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350)

a) Nasjonalt:
- Det gjenstår noe arbeid med dokumentasjon i Vardok, bl.a. variabler knyttet til Barnevern/Familievern og Kriminalstatistikken.
- Klassifikasjonen for barnevernstiltak er oppdatert i Stabas. I forbindelse med Sosialhjelp er det lagd nye filer for årgangene 2005 – 2008 som er dokumentert i Datadok, men det er ikke foretatt korreksjoner i Vardok.
- I forbindelse med forbruksstatistikk er det opprettet en arbeidsgruppe som skal evaluere brukerbehov i forhold til forbruksundersøkelsen. Arbeidsgruppen består av seksjonene 720, 215, 240, 350, 520, 620, 830, 840 og 930. Saken er behandlet i DM. Det ble bestemt at undersøkelsen tar en pause i 2010 og 2011. Det legges opp til en periodisk gjennomføring av undersøkelsen i framtiden. Planlegging av en ny og større ett årlig undersøkelse i 2012 starter i 2010.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe (RESP) som på nasjonalt plan arbeider med nye koder og grupperinger innenfor ”Lovbruddsgrupper” og andre grunnlag for standarder brukt i kriminalstatistikkene. Dette er løpende arbeid, og spesielt viktig med tanke på innføring av en ny straffelov i 2012.
- Seksjonen har fulgt opp endringer i regionale standarder som er knyttet til rettssystemet (politidistrikter osv.), med ansvarlig seksjon (S320).
- Arbeidsgruppa for statistikk knyttet til matsikkerhet ledes av S430, og S350 er med via forbruksundersøkelsen. Her skjer det imidlertid lite for tiden fordi EU/EØS-lovgivningen trekker i en annen retning enn Eurostats intensjoner vedrørende en harmonisert statistikk på området. Gruppa er ikke nedlagt og vil tre i funksjon så snart det skjer noe på feltet.
- Definisjonsarbeidet på variabel- og klassifikasjonsnivå i forbindelse med statistikken for kriminalitet og rettsvesen innenfor Statres, fortsetter. Ny statistikk med nye klassifikasjoner for kriminalomsorgen vil publiseres januar 2010, og arbeidet med nye statistikker og klassifiseringer for domstolene og andre konfliktløsningsorgan er påbegynt og vil bli utredet og utviklet videre i 2010.
- Det står fortsatt på planen å få levert en oversikt over standarder knyttet til lovbruddsgrupper og type lovbrudd til Stabas-gruppen, men dette blir muligens utsatt til ikraftsettelsen av ny straffelov.
- I SA Kriminalitet og rettsvesen 2009 er det i et eget underavsnitt (3.7) gitt en orientering om ”Standard begrep og klassifiseringer i kriminalstatistikken”.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar på møter og i arbeidsgrupper i Eurostat vedrørende tidsbruks- og forbruksundersøkelsene og EU-SILC (Survey og Income and Living Conditions). Her foregår du harmoniseringsarbeid knyttet til etableringen av en

felles europeisk database for tidsbruksundersøkelser. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe i Eurostat knyttet til harmonisering av kriminalstatistikkene. dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen følger opp arbeidet som gjøres i Working Group i Eurostat med etablering og harmonisering av statistikk innenfor matsikkerhet. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen koordinerer arbeidet med å utarbeide et nytt og mer integrert system for rapportering av sosialstatistikk til Eurostat – EPSS (European Programme of Social Statistical Surveys). I løpet av 2010 vil flere konsekvenser for SSB bl.a. i form av innsamling av nye data innenfor feltet, avklares.

2.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen er med i en kodegruppe sammen med fylkeskommunene og Utdanningsdirektoratet. Hovedfokus nå er harmonisering av kurskoder.
- To årlige oppdateringer av Standard for utdanningsgruppering gjøres tilgjengelige i Stabas. Standarden legges ut på bokmål, nynorsk og engelsk.
- Vardok-dokumentering av variabler knyttet til utdanning er ferdig. Seksjonen sjekker om noe ennå gjenstår på kulturområdet. Det mangler engelsk oversettelse av noen variabler.

b) Internasjonalt:
- Prosessene mot en revisjon av ISCED (eid av UNESCO) startet i 2008. ISCED-standarden er den eneste internasjonale standarden innenfor utdanningsfeltet, så prosessen vil også komme høyt på dagsorden innenfor statistikk-samarbeidet i OECD og Eurostat. Målet er å være ferdig i 2011. En regner med at den nye revisjonen blir lite omfattende, og det vil sannsynligvis gis nærmere opplysninger om dette på Eurostat- og OECD-møter i høst. Et nordisk samarbeid innenfor arbeidet med ISCED forsøkes etablert.

2.3. Avdeling for næringsstatistikk (A400)

2.3.1. Seksjon for primærnæringsstatistikk (S430)

a) Nasjonalt:
- Arbeidet med å kvalitetssikre den registerbaserte omkodingen av primær-næringsenheter til ny SN2007 ble ikke ferdig og må fortsette inn i 2010.
- Fra og med 2010 skal standard produksjon (uttrykt i kroner) brukes som størrelsesmål for å gruppere jordbruksbedrifter etter driftsform og økonomisk størrelse. Seksjonen har mottatt testdata for årene 2003 – 2005 fra NILF (Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning), men selve testingen gjenstår.
- Det er etablert en arbeidsgruppe med representasjon fra SSB og Fiskeri-direktoratet for bl.a. å gjennomgå enhetsproblematikk i statistikk for akvakultur-næringen (i tillegg til gjennomgang av dataformat for levering av data fra Fiskeridirektoratet og publisering).
- Variabler på områdene fiskeri og akvakultur er lagt inn i VARDOK. Dermed er alle viktige variabler på seksjonen representert på alle språkformer.
- Seksjonen tok opp spørsmålet om definisjon og klassifisering av tilleggs-næringer og annen landbruksbasert næringsutøvelse med Norsk institutt for landbruksøkonomisk forsking (NILF). Det er enighet om at vi på nasjonalt nivå bør opprettholde en videre avgrensing av begrepet tilleggsnæringer enn den som går fram av Eus forordning om jordbrukets strukturstatistikk.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen holdt seg orientert om Eus arbeid med revisjon av Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform og økonomisk størrelse.
- Ellers var standardisering av definisjoner og klassifiseringer til stadighet på dagsorden i en rekke av Eurostats arbeidsgrupper for primærnæringer.

2.3.2. Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk (S440)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen tok i 2009 i bruk ny mal for Om statistikken med kobling til Vardok på mange av statistikkene etter hvert som de ble publisert. Det krevde at alle definisjonene i Vardok ble kvalitetssikret på nytt og samtidig oversatt til engelsk. Arbeidet er kommet langt, men det gjenstår en del kvalitetssikring i VARDOK, og å ta i bruk ny mal for Om statistikken for noen statistikker.
- Seksjonen har arbeidet med å forberede overgangen til ny næringsstandard i statistikkene. Våren 2009 ble prisideksene og kvartalsvis omsetningsindeks publisert etter SN2007, og høsten 2009 ble SN2007 tatt i bruk ved publisering av "IKT-bruk i næringslivet" og for foreløpige tall i Strukturundersøkelsen for 2008. For IKT bruk i næringslivet var planen å regne tilbake til 2003 etter SN2007, men dette måtte utsettes til 2010.
- NST 2007(ny internasjonal varestandard for transport som erstatter NST/R) er lagt inn i Stabas.
- Kodelister for varegruppering etter NST2007 ble oversendt til havnene for bruk i havnestatistikken. Fra og med rapporteringsåret 2011 krever Eurostat gjennom en oppdatering av det maritime direktivet at seksjonen leverer data om godset etter NST2007 i havnestatistikken.
- En konverteringstabell mellom NST 2007 og CPA 2008 er foreløpig ikke lagt inn i Stabas som planlagt, en har ventet på at CPA 2008 ble lagt inn.
- Seksjonen har deltatt i arbeidet med å oppdatere ny kodehåndbok for rutiner for veitrafikkuhell. Utkastet er til behandling i Vegdirektoratet og Politidirektoratet, og vil bli vedtatt i 2010.
- En klassifikasjon for IKT sikkerhet ble lagt inn i Stabas

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i WG-møter i EUROSTAT-regi for områdene IKT, reiseliv, sjøfart, luftfart, vei- og jernbanetransport. For reiseliv og sjøfart er nye forordninger under godkjenning, og disse vil kreve innsamling av nye variabler og standardgrupperinger. Seksjonen har vært aktivt med under utarbeidelsen av Turismeforordningen (reiseliv).

2.3.3. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460)

a) Nasjonalt:

- Korttidsstatistikkene ble publisert etter ny næringsstandard fra og med 1. kvartal 2009. Tilbakegående serier etter ny standard (minimum tilbake til 2000) ble publisert samtidig. Seriene publiseres nå med 2005=100 (2006=100 for tjeneste-prisindeksene). Nasjonalregnskapet publiserer sitt endelige årsregnskap for 2009 etter ny standard i 2011. Kvartalsvis nasjonalregnskap publiseres etter ny standard fra og med 3. kvartal 2011. I denne perioden (1. kvartal 2009 til 2. kvartal 2011) må korttidsstatistikkene videreføres etter gammel standard.

- Strukturstatistikkene skal utarbeides etter både ny og gammel standard for statistikkåret 2008. Årgang 2007 skal også publiseres etter gammel standard. Foreløpige tall for 2008 ble publisert innen 1. november. Endelige tall med flere detaljer skal publiseres våren 2010.
- Seksjonen deltar i samordningsprosjektet for strukturstatistikkene. Her samordner en opplegget fra a til å, bl.a. publiseringen inkludert standardisering av tabeller og variabler. Prosjektet skal ferdigstilles i juni 2010.
- Seksjonen har hatt kontakt med seksjon for regnskapsstatistikk med hensyn til samordning mellom regnskapsstatistikkene og struktursstatistikkene.
- Seksjonen har hatt møter med Statens kartverk vedrørende Standard for bygningstype (i Matrikkelen). Seksjonen gav sine innspill i løpet av høsten.
- Standard for areal- og volumberegninger (NS 3940 som også benyttes i Matrikkelen). Her har seksjonen også gitt innspill knyttet til arealbegrepene.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for korttidsstatistikk og gir innspill til arbeidsgruppa for strukturstatistikk der en bl.a. arbeider med å sikre bruk av felles variabeldefinisjoner. Seksjonen er dessuten opptatt av at alle tall som sendes Eurostat også skal frigis på SSBs internettsider.

2.3.4. Seksjon for industristatistikk (S470)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen har gjennomført overgangen til SN 2007 som planlagt. Korttids-statistikkene er publisert etter ny og gammel SN, mens årsstatistikkene (FoU, innovasjon, årlig industristatistikk) ble publisert i høst etter ny og gammel standard. Produksjonsstatistikken ProdCom friga tall med varekoder basert på SN2007 i august. Det legges opp til å lage tilbakegående serier etter ny SN for årsstatistikkene. Det er allerede gjort et arbeid her for mikrodata for struktur-statistikken for 2003 og framover, med koding til ny SN, slik at en har fem årganger med ny næringskode. Videre er nå all industristatistikk, både korttids- og årsstatistikk, publisert med forspalter basert på nye hovedaggregater bygd på SN2007.
- Dokumentasjonsarbeid i Vardok for industri- og FoU- statistikk er på det nærmeste sluttført ved utgangen av 2009. Det mangler ennå noen variabler, hovedsakelig innenfor innovasjon, og dette tas innen februar 2010.
- I 2009 har seksjonen jobbet med større standardisering for varekurven i den månedlige produksjonsindeksen, og kommet fram til at denne skal baseres på FNs varestandard SITC. Arbeidet har hatt god framdrift og forslag til ny varekatalog er laget for flere næringer, bl.a. for næringsmiddelindustri.
- Seksjonen har hatt hovedansvaret for å lage korrespondanser mellom NR-CPA og HS.
- Seksjonene 440, 460 og 470 har i 2009 samarbeidet for å utvikle identiske estimeringsmetoder for samme variabel innenfor strukturstatistikken. Dette ble brukt ved danning av foreløpige tall frigitt i oktober 2009.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen har deltatt i arbeidsgruppen for PRODCOM (ett fast møte årlig). Arbeidet med frivillig leveranse av en kvalitetsrapport for 2008 innenfor PRODCOM til Eurostat ble ikke prioritert som følge av arbeid knyttet til IT-omlegging for statistikken. Rapporten vil bli levert tidlig 2010.
- Seksjonen deltar i det internasjonale manual- og metodearbeidet på området FoU- og innovasjonsstatistikk. Seksjonen deltok i 2009 i en Task Force for STI (Science and Technology Indicators) Statistics for å bidra til videreutvikling og utforming av kvalitetssrapporter. Seksjonen deltar også I OECDs NESTI-gruppe (National Experts on Science and Technology Indicators).
- Seksjonen deltok i et nordisk prosjekt om innovasjon i offentlig sektor, med avklaring av begreper og definisjoner.
- Kvalitetsrapport for strukturstatistikken for industrien for 2007 ble levert innen fristen i desember 2009.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats styringsgruppe for strukturstatistikk (drøfter bl.a. endringer i metoder og variabler). Dette er en løpende aktivitet med halvårsmøter og i WG for strukturstatistikk for utenlandskontrollerte foretak. I begge gruppene er det jobbet med nye kvalitetsrapportkrav som følge av nye kvalitetsforordninger på området.

2.4. Avdeling for IT og Metode (A7000)

2.4.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen har ferdigstilt statusrapporten knyttet til standardarbeidet i 2008, og arbeidet med statusrapporten for 2009.
- Seksjonen er sekretariat for Standardutvalget.

- Seksjonen har ansvaret for å koordinere arbeidet med innlegging av standard klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen leder koordineringen av arbeidet med metadatasystemene Vardok og Stabas. I år har dette i hovedsak dreid seg om kvalitetssikring av innhold.
- Seksjonen skulle ledet videreutviklingen av prosjektet: "Felles inngang til SSBs mastersystemer for metadata" (Metadataportalen), men dette er utsatt pga. mangel på IT-ressurser.
- Dersom prosjektet knyttet til utvikling av et nytt klassifikasjonssystem blir vedtatt, vil seksjonen lede dette. Maglende IT-ressurser gjør at prosjektet ikke ble startet i 2009.
- Seksjonen deltar i arbeidet med en nasjonal metadatastrategi. Arbeidet er ledet av Difi (Direktoratet for IKT i forvaltningen)

b) Internasjonalt:
- Seksjonen hadde ansvaret for et ESTP- kurs i metadata i oktober, og har bidradd på tilsvarende ESTP-kurs i Nederland i april. Seksjonen bidro også på et metadatakurs for Eurostat-ansatte i Eurostat i mars, og hadde ansvaret for et metadatakurs for MEDSTAT-land i oktober.

2.5. Avdeling for datafangst (A800)

2.5.1. Seksjon for statistiske populasjoner (S810)

a) Nasjonalt:
- Enhetene i BoF/ER er omkodet etter ny næringsstandard. Arbeidet med dobbeltkoding, samt kvalitetssikring av de nye kodene har pågått i hele 2009. Alle enheter ble dobbelkodet fram til 2. mai 2009, og dobbelkoding vil foregå for alle hendelser som har betydning for statistikkåret 2008 og 2009, fram til april 2010. Arbeidet med kvalitetssikring av næringskodene gjelder i hovedsak næringer som ble omkodet maskinelt 1:1.
- Standard for organisasjonsform har lenge stått på planen. En venter fortsatt på tilbakemelding fra Brønnøysundregistrene med mer detaljert informasjon om de ulike organisasjonsformene. I påvente av dette er oversikten over organisasjonsformene gjort tilgjengelig i Stabas.
- Det er foretatt en gjennomgang på befolkningsområdet sammen med S320 der ansvaret for følgende standarder er overført til S810;
  Standard for gruppering av familier
  Standard for gruppering av husholdninger
  Standard for sivilstand
  Standard for kjønn

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i NACE-kommiteen.
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for bedriftsregistre og arbeidsgruppe for statistiske enheter, inkludert konsern. Begge gruppene er viktige for arbeidet med begreper og for harmonisering.
- Seksjonen deltar i møter på nordisk nivå om adresser samt personrelaterte standarder.

2.6. Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900)

2.6.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen gjennomgår sine tabeller i Statistikkbanken, og vurderer i forbindelse med endringene som foretas, om flere variabler skal dokumenteres i Vardok. En lenker også definisjoner fra Vardok til Statistikkbanktabellene.

- Arbeidet med å innføre ny produktklassifikasjon (NR-CPA) i Nasjonalregnskapet er ferdigstilt. Det er også laget korrespondanser mellom NR-CPA og HS.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen har kommentert forslag vedrørende endringer i CPA (Eurostats produktnomenklatur). En norsk oversettelse av rådsforordningen (fra DU), med CPA som vedlegg, foreligger.
- Seksjonen deltar i den regionale (Europa)styringsgruppen for implementering av 2008 SNA, og kommenterer også det som skjer vedrørende revisjonen av ESA 95.
- Seksjonen deltar også I "the bureau" for OECDs NAWP (National accounts working party).

2.6.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940)

a) Nasjonalt:
- Arbeidet med å legge inn definisjoner og lenker i forbindelse med Vardok kom a jour i løpet av 1. halvår. I dette arbeidet har en også samordnet relevante variabeldefinisjoner med S960 og S970.
- Et prosjekt er igangsatt for å lage en ny versjon av standardklassifikasjonen for institusjonell sektorgruppering. Forberedende arbeid er gjort i et Proteamprosjekt i 2008/2009. Det er etablert et sektorforum som vil følge opp problemstillinger knyttet til gjeldende klassifikasjon. Operasjonelt arbeid med sektorklassifisering fordeles via sektorforumet.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe vedrørende FATS (Foreign Affiliates Statistics) i samarbeid med S470 (som har ansvaret for inngående FATS, mens S940 har ansvaret for utgående FATS), arbeidsgruppa for finansielle sektorregnskaper og arbeidsgruppa for utenriksregnskap i samarbeid med S930 (som har ansvaret for driftsregnskapet, mens S940 har ansvaret for finansregnskapet).
- Seksjonen deltar i OECDs arbeidsgrupper for finansstatistikk og for internasjonal investeringsstatistikk. I arbeidsgruppene drøftes bl.a. revisjonen av internasjonale statistikkstandarder. Nasjonalregnskapsstandarden ESA revideres nå på basis av ny SNA.

2.6.3. Seksjon for offentlige finanser (S950)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen bruker en kommunegruppering for KOSTRA, som er laget av Forskningsavdelingen, der kommunene er gruppert etter økonomiske rammebetingelser. Denne ble framlagt for standardutvalget og godkjent i DM våren 2009.
- Seksjonen har lagt inn engelske definisjoner der disse har manglet i Vardok.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen som vurderer de konsekvenser endringer i regnskapslovgivningen og tilpasning til internasjonale standarder har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar I fire arbeidsgrupper I Eurostat: Financial Accounts Working Group (FAWG), Short Term Public Finance Statistics (STPFS), Quarterly Financial Accounts for General Government (QFAGG) og Social Protection Working Group (ESSPROS).

2.6.4. Seksjon for finansielle foretak (S960)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen følger opp arbeidet med Vardok, herunder engelske oversettelser av variabler og definisjoner av resultatregnskapsvariable. Seksjonen har samarbeidet med andre seksjoner om felles variabler i forbindelse med dette.

- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe, ledet av S970, som vurderer de konsekvenser endringen i regnskapslovgivningen og tilpasningen til internasjonale regnskapsstandarder (IFRS/IAS) har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet. Her diskuteres også regnskapsvariabler som angår flere seksjoner.
- Seksjonen deltar, i samarbeid med Kredittilsynet, i arbeidsgrupper som skal tilpasse statistikkrapporteringen til endringene i regnskapslovgivningen og innføringen av IFRS light for banker og finansforetak som ikke inngår i konsern.
- Seksjonen er ferdig med å legge til rette for både den maskinelle og den manuelle overgangen fra SN2002 til SN2007 for de finansielle næringene. Seksjonen har også forberedt og tilrettelagt, i samarbeid med Kredittilsynet, overgang til ny næringsstandard for finansinstitusjoner. Denne gjelder fra og med 1. mai 2009.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgrupper for finansiell tjenesteyting, forsikring og pensjonskasser. Der drøftes bl.a. revisjon av internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).
- Seksjonen deltar i OECDs arbeidsgruppe for finansstatistikk. I arbeidsgruppen drøftes revisjonen av de internasjonale statistikkstandardene, som bl.a. nasjonalregnskapsstandardene SNA93 og ESA95. Revisjonen av SNA93 er nå vedtatt, og ESA95 revideres på basis av ny SNA.

2.6.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970)

a) Nasjonalt:
- Arbeidet med ny regnskapsstandard og kartlegging av hvilke enheter som benytter seg av IFRS/IAS i sine regnskaper, er løpende arbeid, og arbeidet med næringsoppgaven følges nøye (deltar hvert år i arbeidsgruppe nedsatt av Skattedirektoratet).
- Seksjonen har dokumentert relevante variabler i Vardok. Det gjenstår noe opprydningsarbeid, og noe harmoniseringsarbeid knyttet til variabelnavn som også brukes av andre seksjoner.
- Seksjonen har fortsatt å tilpasse sine statistikker til SN2007.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen (task force) innenfor Accounting and statistics, knyttet til IFRS/IAS (International Financial Reporting Standards) i regi av Eurostat og ECB (den europeiske sentralbanken).
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for foretaksdemografi.

3. Planer for 2010

3.1. Avdeling for økonomi-, energi- og miljøstatistikk (A200)

3.1.1. Seksjon for energistatistikk (S215)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen har dokumentert størstedelen av sine Vardok-variabler, men det gjenstår noe knyttet til definisjoner på engelsk for energiregnskap og – balanse.
- Seksjonen skal, på bakgrunn av utredningen lagt fram i 2008, fortsette arbeidet med et revidert bearbeidings- og publiseringsopplegg som gir bedre konsistens mellom energi- og nasjonalregnskap. Arbeidet vil bli koordinert blant annet med nasjonalregnskapets overgang til ny næringsstandard, slik at det avsluttes i 2011.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen leder arbeidet i sekretariatet for Oslo-gruppa for energistatistikk. Målet er at forslag til revidert FN- manual for energistatistikk og energibalanse skal kunne legges fram for FNs Statistical Commission i 2011.
- Seksjonen deltar i 2010 videre i arbeidsgrupper i Eurostat for standardisering og samordning av energistatistikk, blant annet når det gjelder definisjoner knyttet til fornybar energi.

3.1.2. Seksjon for miljøstatistikk (S220)

a) Nasjonalt:
- Det ble laget et utkast til standard kildeinndeling for utslipp til luft i 2009. Dette skal oversendes for dokumentasjon i Stabas i løpet av første halvår 2010.
- Det skal utvikles et forslag til en felles næringsstandard for utslipp til luft og NAMEA.
- Arbeidet med den nasjonale avfallsstandarden skal fullføres 1. halvår.

b) Internasjonalt:
- Arbeidet med standardisering av beregningsmetoder for utslipp til luft fortsetter i tett samarbeid med internasjonale organer som UN-ECE (United Nations – Economic Commission for Europe), EEA (European Environment Agency), UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) og IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change). Dette er løpende arbeid.
- Gjennom arbeidet i Oslogruppen og revisjon av IRES-manualen, bidrar seksjonen i arbeidet med definisjoner og klassifisering av energiprodukter. Gjennom arbeidet i Londongruppen og revisjon av SEEA-manualen bidrar seksjonen med etablering av internasjonale definisjoner knyttet til integrerte miljø- og økonomiregnskaper.
- UNSD har innledet et arbeid med revisjon av FNs rammeverk for miljøstatistikk (FDES). Avdelingen deltok på et ekspertmøte i 2009. Det kan bli noe aktivitet på dette i 2010.

3.1.3. Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (S225)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen vil fortsette arbeidet med å få på plass, oppdatere informasjon og knytte sammenhenger i metadatasystemene.
- Seksjonen støtter opp under arbeidet med etablering av en populasjons-forvaltning av faktiske bohusholdninger til bruk i inntektsstatistikken (gjennom registerkoplinger). En arbeidsgruppe bestående av seksjonene 225, 320, 460 og 810 har ansvar for dette. Arbeidet vil også være sentralt for Folke- og bolig-tellingen (FoB) i 2011.
- Seksjonen deltar i arbeidet med å sikre et bedre datagrunnlag for boligformuen (markedsverdi) og diskuterer en metode for beregning av inntekt av egen bolig (etablert en arbeidsgruppe). Implementering av ny boligformue og inntekt av egen bolig i inntektsstatistikk i 2010
- Implementeringen av SN2007 i lønnsstatistikken vil være på plass i 2010.
- Seksjonen deltar i forprosjektet til EDAG. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Skattedirektoratet, NAV, Brønnøysundsregistrene for felles inn-rapportering av ansatte, lønn, skatt, pensjoner og arbeidsgiveravgift. Her er et av målene samordning av begreper.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen vil delta i Eurostats arbeidsgruppe for lønn- og arbeidsmarkeds-statistikk (LAMAS). I 2010 vil leveranse av resultater samt kvalitetsrapport fra arbeidskraftskostnadsundersøkelsen 2008 stå sentralt i arbeidet her.
- Seksjonen vi fortsatt delta i Eus Statistikk om inntekt og levekår (EU-SILC) der seksjonen årlig utarbeider inntektsmodulen. Implementering av en beregnet inntekt av egen bolig.
- Seksjonen deltar i Canberra-gruppen som er i gang med revisjon av rapporten de utarbeidet om anbefalinger for inntektsstatistikk for husholdninger, blant annet

diskuteres nå felles metode for å beregne inntekt av egen bolig. Rapporten sluttføres i 2010.

3.1.4. Seksjon for prisstatistikk (S240)

a) Nasjonalt:
- For klassifikasjon for leveringssektor utføres kun normalt vedlikehold. Det skjer ingen endringer i selve klassifikasjonen, men hvert år i august oppdateres grupperingen av varer som brukes i konsumprisindeksen.
- Seksjon 240 er ansvarlig for COICOP klassifikasjonen.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PPP (Kjøpekraftsparitet) og Harmonisert Konsumprisindeks i Eurostat hvor ny versjon av COICOP kan komme til behandling i 2010.

3.1.5. Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk (S260)

a) Nasjonalt:
- Ny standard for yrkesklassifisering. Seksjonen vil sende ut et høringsutkast til revidert standard vinteren 2010. Utkast til revidert yrkesstandard vil bli sent til Standardutvalget og DM høsten 2010.
- Utkast til standard for gruppering etter yrkesstatus vil bli sendt på høring i SSB i løpet av første halvår 2010.
- Ny næringsstandard blir tatt i bruk i strukturstatistikker for sysselsetting.
- Seksjonen vil utgi et notat om begrepsdefinisjoner knyttet til arbeidskraft- og jobbstrømmer.
- NAV vil gjennomføre ytterligere endringer i sine inndelinger av arbeids-markedstiltak, og seksjonen må tilpasse seg dette.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen vil delta i Eurostats arbeid med implementering av ny yrkes-klassifisering. Vi vil arrangere et nordisk kontaktmøte om saken i februar.
- Innenfor Eurostat pågår et arbeid vedrørende samordning av populasjon i AKU (definisjon av hvem som er bosatt). Det foregår også harmonisering av variabeldefinisjoner innenfor AKU.
- Seksjonen vil delta i en working group i ILO for å vurdere supplerende mål til arbeidsledighetsbegrepet.

3.1.6. Seksjon for utenrikshandel (S270)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen vil samarbeide med TAD (Toll- og avgiftsdirektoratet) vedrørende endringer i vareinndelinger nasjonalt (årlig) og internasjonalt.
- Seksjonen vil ha kontakt med TAD og Utenriksdepartementet mht. å avgjøre behovet for å ta i bruk nye koder for landområder som den internasjonale standardiseringsorganisasjonen (ISO) utarbeider. Dette er et oppfølgingsarbeid.
- Seksjonen har et løpende samarbeid med TAD vedrørende datafangsten i TVINN (Register over import og eksport)
- Seksjonen vil, når innkalt, delta i rådgivende utvalg for IKT-statistikk.
- Seksjonen har det faglige og administrative ansvaret for data fra TADs valutaregister. De nødvendige registerløsningene for utnyttelsen av dataene er på plass og er tatt i bruk. Seksjonen samarbeider også med S940 om utvidet tilgang til data fra Valutaregisteret.
- Seksjonen vil formidle endringer i Eus Geo-nomenklatur til Stabas.
- Seksjonen vil ferdigstille dokumentasjon av variabler i Vardok og lenking til Statistikkbanken.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen vil fortsatt delta på tre møter årlig i Eurostat's komité for utenrikshandel med varer.

- Når det gjelder deltakelse i Eurostats arbeidsgrupper på området utenrikshandel med varer, har S270 anledning til å delta som korrespondent (mottar referater, kan gi skriftlige kommentarer) innenfor prioriterte områder.
- Seksjonen har deltatt i Eurostats Task Force "International Sourcing" som gjelder utviklingen av statistikk for å belyse strukturen i globaliseringen av produksjon og handel med varer og tjenester. Seksjonen fikk prosjektmidler fra Eurostat for å gjøre en undersøkelse i 2007/2008 knyttet til hvordan norske selskaper forholder seg til "outsourcing". Resultatene ble publisert våren 2008. Seksjonen har i 2009 sammen med en rekke EU-land søkt om og fått ressurser fra Eurostat for å videreføre prosjektet. Arbeidet skal gjøres neste år i samarbeid med seksjon 470, og det skal lages en endelig rapport i 2011.
- Seksjonen vil delta i arbeidsgruppen for utenrikshandel i OECD.
- Seksjonen representerer Norge i en styringsgruppe i et OECD-prosjekt som arbeider for å etablere koblinger av utenrikshandel mot BoF og nærings-statistikken for bl.a. å lage næringsmessige analyser av utenrikshandelen, og for å få oversikt over hvem som er importører og eksportører. Dette vil bli standard statistikker også for Eurostat.
- Seksjonen er OECDs kontakt i SSB for oppfølging og videreutvikling av indikatorer og analyser som belyser virkningene av globalisering, og som berører statistikkområdene for seksjoner i avdelingene 200, 400 og 900.
- Seksjonen representerer Norge i FNs ekspertgruppe for internasjonal varehandelsstatistikk, som arbeider med å revidere FNs manual fra 1998. Den reviderte manualen vil bli publisert i 2010.

3.2. Avdeling for personstatistikk (A300)

3.2.1. Seksjon for befolkningsstatistikk (S320)

a) Nasjonalt:

- Arbeidet med å oppdatere tettsteder, og saksbehandling ellers på regionale inndelinger, fortsetter som før. Oppdaterte regionale standard klassifikasjoner blir oversendt de ansvarlige for innlasting i Stabas.
- Det skal etableres lenking fra Vardok til Statistikkbanken. Alle variable skal oversettes til engelsk i løpet av første halvdel av 2010. Det skal også gjøres en opprydding i variable som er lagt inn i forbindelse med FoB2001.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostat//FN-samarbeid i forbindelse med avklaring av variabler, definisjoner, klassifikasjoner og metoder vedrørende FoB 2011.
- Seksjonen deltar i standardiseringsarbeid knyttet til migrasjonsforordningen (f.eks. hva som defineres som flytting) i Eurostat.
- Seksjonen deltar i et nordisk samarbeid der en diskuterer alle aspekter ved befolkningsstatistikken, bl.a. standarder.
- Seksjonen er koordinator for Eurostat-prosjektet Urban Audit, som vil involvere flere fagseksjoner i 2010.
- Seksjonen deltar i Europeisk Forum for Geostatistikk og det tilsvarende nordiske nettverket for Geostatistikk.

3.2.2. Seksjon for helsestatistikk (S330)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen fortsetter arbeidet med å harmonisere regnskapsføring i de regionale helseforetakene og helseforetakene (RHF/HF).
- Seksjonen skal samarbeide nært med Helsedirektoratet, som har tatt over ansvar for SAMDATA publikasjonene, med sikte på felles tall for samme begrep innen regnskapsdataene for spesialisthelsetjenesten.
- Seksjonen fortsetter arbeidet med omlegging av statistikken for spesialisthelse-tjenesten. Dette innebærer utvikling av nye spørreskjemaer, bedre utnyttelse av Norsk pasientregister og en endelig vurdering av Altinn som innrapporterings-kanal.

- Skjemaer i spesialisthelsetjenesten og alle relevante KOSTRA-skjemaer skal revideres i Dynarev våren 2010.

b) Internasjonalt:
- Arbeidet med harmonisering av helserelatert statistikk i regi av Eurostat/WHO/OECD pågår.
- SSB fortsetter å bidra til Intersecretariat Working Group for Health Statistics (ISWG-HS)' initiativ om å lage et internasjonalt rammeverk for helsestatistikk.
- En Europaparlaments- og Rådsforordning om folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen (Rammeforordning 1338/2008) ble vedtatt i desember 2008. Rammeforordning 1338/2008 dekker mange av seksjonens statistikkprodukter og statistikkutviklingsarbeid. Seksjonen deltar i flere av Eurostats arbeidsgrupper som Norges og SSBs representant, for å bidra i det internasjonale statistikkutviklingsarbeidet. Dette gjelder bl.a. statistikkområdene arbeidsulykker og yrkessykdommer, hvor seksjonen i tillegg til å være representert ved internasjonale møter er involvert i og leder et samarbeidsprosjekt med Arbeids- og velferdsdirektoratet og Direktoratet for arbeidstilsynet. Formålet med prosjektet, som ble startet opp i desember 2008, er å legge til rette for at Norge skal bli i stand til å oppfylle internasjonale krav til statistikk og rapportering samtidig som nasjonale statistikkbehov tilfredsstilles. Samarbeidsprosjektet løper tom. juni 2010, samtidig som utfordringene vil måtte følges opp i flere år fremover.

3.2.3. Seksjon for levekårsstatistikk (S350)

a) Nasjonalt:
- Det er ikke planlagt noe for 2010 på områdene barne-/familievern for 2010. For Sosialhjelp er det planlagt korreksjoner med tanke på de nye filene for årene 2005 – 2008 i Datadok.
- Ny statistikk for kvalifiseringsstønad må dokumenteres i Datadok og Vardok i 2010.
- Forbruksstatistikk planlegging av en ny og større ett årlig undersøkelse i 2012 starter i 2010.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe (RESP) som på nasjonalt plan arbeider med nye koder og grupperinger innenfor "Lovbruddsgrupper" og andre grunnlag for standarder brukt i kriminalstatistikkene. Dette er løpende arbeid, og spesielt viktig med tanke på innføring av en ny straffelov i 2012.
- Seksjonen følger opp endringer i regionale standarder som er knyttet til rettssystemet (politidistrikter osv.), med ansvarlig seksjon (S320), også i 2010.
- Definisjonsarbeidet på variabel- og klassifikasjonsnivå i forbindelse med statistikken for kriminalitet og rettsvesen innenfor Statres, fortsetter. Ny statistikk med nye klassifikasjoner for kriminalomsorgen ble publisert i januar 2010, og arbeidet med nye statistikker og klassifiseringer for domstolene og andre konfliktløsningsorgan er påbegynt og vil bli utredet og utviklet videre i 2010.
- Det står fortsatt på planen å få levert en oversikt over standarder knyttet til lovbruddsgrupper og type lovbrudd til Stabas-gruppen, men dette blir muligens utsatt til ikraftsettelsen av ny straffelov.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar på møter og i arbeidsgrupper i Eurostat vedrørende tidsbruks- og forbruksundersøkelsene og EU-SILC (Survey og Income and Living Conditions). Her foregår f.eks. harmoniseringsarbeid knyttet til etableringen av en felles europeisk database for tidsbruksundersøkelser. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen deltar i en arbeidsgruppe i Eurostat knyttet til harmonisering av kriminalstatistikkene. Dette er en løpende aktivitet.
- Seksjonen følger opp arbeidet som gjøres i Working Group i Eurostat med etablering og harmonisering av statistikk innenfor matsikkerhet. Dette er en løpende aktivitet.

- Seksjonen koordinerer arbeidet med å utarbeide et nytt og mer integrert system for rapportering av sosialstatistikk til Eurostat - EPSS (European Programme of Social Statistical Surveys). I løpet av 2010 vil flere konsekvenser for SSB bl.a i form av innsamling av nye data innenfor feltet, avklares.

3.2.4. Seksjon for utdanningsstatistikk (S360)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen er med i en kodegruppe sammen med fylkeskommunene og Utdanningsdirektoratet.
- To årlige oppdateringer av Standard for utdanningsgruppering gjøres tilgjengelige i Stabas. Standarden legges ut på bokmål, nynorsk og engelsk.
- Vardok-dokumentering av variabler knyttet til utdanning er ferdig. Seksjonen skal sjekke om noe ennå gjenstår på kulturområdet. Noen gjenstående variabler skal oversettes til engelsk.

b) Internasjonalt:
- Prosessene mot en revisjon av ISCED (eid av UNESCO) startet i 2008. ISCED-standarden er den eneste internasjonale standarden innenfor utdanningsfeltet, så prosessen er høyt på dagsorden innenfor statistikk-samarbeidet i OECD og Eurostat. Målet er å være ferdig i 2011, men mye blir sannsynligvis avklart i 2010.

3.3. Avdeling for næringsstatistikk

3.3.1 Seksjon for primærnæringsstatstikk (S430)

a) Nasjonalt:
- Arbeidet med å kvalitetssikre den registerbaserte omkodingen av primærnæringsenheter til ny SN2007 fortsetter i 2010.
- Fra og med 2010 skal standard produksjon nyttes som størrelsesmål for å gruppere jordbruksbedrifter etter driftsform og økonomisk størrelse. Det skal nyttes gjennomsnittstall for fem år, første gang for årene 2005 – 2009, og datagrunnlag for årene 2006 – 2009 må innhentes fra NILF og testes (2005 data har vi allerede fått). Det skal også gis anvisninger for implementering i seksjonens systemer. Opplegget må være klart forut for publisering av de første resultatene fra Landbrukstelling 2010.
- Arbeidet med å gjennomgå enhetsproblematikken i statistikk for akvakultur-næringen skal ferdigstilles.
- Det må sikres harmonisert bruk av definisjoner og klassifisering av begrepene tilleggsnæringer og annen landbruksbasert næringsutøvelse. Dette er særlig viktig forut for gjennomføring av Landbrukstelling 2010 og må skje i nært samråd med LMD og NILF.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen vil følge EUs arbeid med revisjon av Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform og økonomisk størrelse. Den nye standarden, som tar i bruk standard produksjon som størrelsesmål, skal legges til grunn for jordbrukets strukturstatistikk fra og med 2010.
- I forbindelse med prosjektet "Statistikk over areal og avling av jord- og hagebruksvekster - tilpassning til ny EU-forordning", vil vi gjennomgå begreper og definisjoner innenfor dette området.
- Ellers vil standardisering til stadighet stå på dagsorden i en rekke av Eurostats arbeidsgrupper for primærnæringer.

3.3.2. Seksjon for transport-, reiselivs- og IKT-statistikk (S440)

a) Nasjonalt:
- Det skal legges inn en ny kjøretøygruppering i STABAS.
- Standard for havnedistrikter skal revideres.
- Betegnelsene for skadegrad ved veitrafikkulykker skal revideres.

- Det kan være behov for, via Standardutvalget, å fremme noen forslag om alternative grupperinger for seksjonens næringer i SN2007, f.eks. knyttet til strukturstatistikkene.
- Seksjonen vil legge fram forslag til en alternativ gruppering av SN2007 i forhold bruk av IKT i næringslivet
- Seksjonen vil kvalitetssikre arbeidet med Vardok og fullføre bruken av den nye malen for Om statistikken i seksjonens statistikker.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i WG-møter i EUROSTAT-regi for områdene IKT, reiseliv, sjøfart, luftfart, vei- og jernbanetransport. For reiseliv og sjøfart er nye forordninger under godkjenning, og disse vil kreve innsamling av nye variabler og standardgrupperinger.

3.3.3. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk (S460)

a) Nasjonalt:
- Nasjonalregnskapet publiserer sitt endelige årsregnskap for 2009 etter ny næringsstandard først i 3. kvartal 2011. Fram til da må korttidsstatistikkene videreføres etter gammel næringsstandard.
- Strukturstatistikkene skal utarbeides etter både ny og gammel næringsstandard for statistikkåret 2008. Årgang 2007 skal også publiseres etter gammel standard. Foreløpige tall for 2008 ble publisert innen 1. november. Endelige tall med flere detaljer skal publiseres våren 2010.
- Seksjonen deltar i samordningsprosjektet for strukturstatistikkene. Her samordner en opplegget fra a til å, bl.a. publiseringen inkludert standardisering av tabeller og variabler. Prosjektet skal ferdigstilles i løpet av juni 2010.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for korttidsstatistikk og gir innspill til arbeidsgruppa for strukturstatistikk der en bl.a. arbeider med å sikre bruk av felles variabeldefinisjoner. Seksjonen er dessuten opptatt av at alle tall som sendes Eurostat også skal frigis på SSBs internettsider.

3.3.4. Seksjon for industristatistikk (S470)

a) Nasjonalt:
- Det legges opp til å lage tilbakegående serier etter SN 2007 for årsstatistikkene.
- Dokumentasjonsarbeid i Vardok for industri- og FoU- statistikk er på det nærmeste sluttført ved utgangen av 2009. Det mangler ennå noen variabler, hovedsakelig innenfor innovasjon, og dette tas innen februar 2010.
- I 2009 har seksjonen jobbet med større standardisering for varekurven i den månedlige produksjonsindeksen, og kommet fram til at denne skal baseres på FNs varestandard SITC. Arbeidet vil pågå ut 2010.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen for PRODCOM (ett fast møte årlig). Arbeidet med frivillig leveranse av en kvalitetsrapport for 2008 innenfor PRODCOM til Eurostat ble ikke prioritert som følge av arbeid knyttet til IT-omlegging for statistikken. Rapporten vil bli levert tidlig 2010.
- Seksjonen deltar i det internasjonale manual- og metodearbeidet på området FoU- og innovasjonsstatistikk. Seksjonen deltar også i OECDs NESTI- gruppe (National Experts on Science and Technology Indicators).
- Seksjonen deltar i Eurostats styringsgruppe for strukturstatistikk (drøfter bl.a. endringer i metoder og variabler). Dette er en løpende aktivitet med halvårsmøter og i WG for strukturstatistikk for utenlandskontrollerte foretak.

3.4 Avdeling for IT og metode (A700)

3.4.1. Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen vil ferdigstille statusrapporten knyttet til standardarbeidet i 2009, og arbeide med statusrapporten for 2010.
- Seksjonen er sekretariat for Standardutvalget.
- Seksjonen har ansvaret for å koordinere arbeidet med innlegging av standard klassifikasjoner i Stabas.
- Seksjonen vil leder koordineringen av arbeidet med metadatasystemene Vardok og Stabas.
- Dersom prosjektene knyttet til utvikling av et nytt klassifikasjonssystem eller "Felles inngang til SSBs mastersystemer for metadata" (Metadataportalen) blir vedtatt, vil seksjonen lede disse.
- Seksjonen vil fortsatt delta i arbeidet med en nasjonal metadatastrategi. Arbeidet skal ferdigstilles i løpet av 2010.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen skal ha ansvaret for et ESTP- kurs i metadata i oktober, og bidra på tilsvarende ESTP-kurs i Nederland i april.

3.4. Avdeling for datafangst (A800)

3.5.1. Seksjon for statistiske populasjoner (S810)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen vil gå gjennom klassifikasjoner og kodelister knyttet til Matrikkelen med sikte på en opprydding, og sikre at alle relevante klassifikasjoner/kodelister kommer med. Dette må gjøres i samarbeid med S460.
- Seksjonen har et medvirkende ansvar knyttet til standard for sektorgruppering og bistår S940 i dette arbeidet.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen vil delta i NACE-kommiteen.
- Seksjonen vil delta i Eurostats arbeidsgruppe for bedriftsregistre og arbeidsgruppe for statistiske enheter, inkludert konsern. Begge gruppene er viktige for arbeidet med begreper og for harmonisering.
- Seksjonen vil delta i møter på nordisk nivå om adresser samt personrelaterte standarder.

3.5. Avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk (A900)

3.6.1. Seksjon for nasjonalregnskap (S930)

a) Nasjonalt:
- Seksjonen vil fortsette å gjennomgå sine tabeller i Statistikkbanken, og vurdere om flere variabler skal dokumenteres i Vardok. Definisjoner fra Vardok skal også lenkes til Statistikkbanktabellene.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i den regionale (Europa)styringsgruppen for implementering av 2008 SNA, og kommenterer også det som skjer vedrørende revisjonen av ESA 95.
- Seksjonen deltar også i ”the bureau” for OECDs NAWP (National accounts working party).

3.6.2. Seksjon for finansmarkedsstatistikk (S940)

a) Nasjonalt:

- Prosjektet for å lage en ny versjon av standardklassifikasjonen for institusjonell sektorgruppering gjennomføres med deltakere fra seksjonene 330, 810, 930, 940 og 950, under ledelse av seksjon 940. Det tas sikte på at den nye standarden tas i bruk til hovedrevisjonen i 2014 for regnskapsåret 2012. Det innebærer at den må være implementert i rapportørenes systemer før 1. januar 2012. Samme frist gjelder for tilrettelegging i SSB av alle databaser og uttrekkssystemer som er knyttet til disse rapporteringene. Viktig arbeid i 2010 vil være avklaringer i forhold til oppgavegivere, spesielt bankene. Dessuten vil grenseoppgangene mellom sektorene kreve en del utreding.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe vedrørende FATS (Foreign Affiliates Statistics) i samarbeid med S470 (som har ansvaret for inngående FATS, mens S940 har ansvaret for utgående FATS), arbeidsgruppa for finansielle sektorregnskaper og arbeidsgruppa for utenriksregnskap i samarbeid med S930 (som har ansvaret for driftsregnskapet, mens S940 har ansvaret for finansregnskapet).
- Seksjonen deltar i OECDs arbeidsgrupper for finansstatistikk og for internasjonal investeringsstatistikk. I arbeidsgruppene drøftes bl.a. revisjonen av internasjonale statistikkstandarder. Nasjonalregnskapsstandarden ESA revideres nå på basis av ny SNA.

3.6.3. Seksjon for offentlige finanser (S950)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen vil følge opp arbeidet med Vardok, og fortsette å fokusere på om det er variabler som mangler i Vardok, om det er variabler med ulike definisjoner, men samme navn etc., og oppdatere der det er behov.
- I forbindelse med ny tabell for skatteregnskapsstatistikk, vil seksjonen legge inn forklaringer av skatteordningene og skatteartene i Vardok.
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen som vurderer de konsekvenser endringer i regnskapslovgivningen og tilpasning til internasjonale standarder har for SSBs regnskapsstatistikker og for nasjonalregnskapet.

b) Internasjonalt:

- Seksjonen deltar i fire arbeidsgrupper i Eurostat: Financial Accounts Working Group (FAWG), Short Term Public Finance Statistics (STPFS), Quarterly Financial Accounts for General Government (QFAGG) og Social Protection Working Group (ESSPROS).

3.6.4. Seksjon for finansielle foretak (S960)

a) Nasjonalt:

- Seksjonen arbeider med å få lagt inn engelske definisjoner i Vardok, og fortsetter arbeidet med å definere de regnskapsvariablene som mangler. Seksjonen samarbeider med andre seksjoner om felles variabler i forbindelse med dette.
- Seksjonen deltar, i samarbeid med Kredittilsynet, i arbeidsgrupper som skal tilpasse statistikkrapporteringen til endringene i regnskapslovgivningen og innføringen av IFRS light for banker og finansforetak som ikke inngår i konsern. Variabler knyttet til dette vil sannsynligvis være avklart til sommeren 2010.
- Seksjonen deltar i prosjekt for ny sektorinndeling som ledes av S940. Ny sektorinndeling, tilpasset Rev. ESA 95, vil gjelde fra regnskapsåret 2010 og får konsekvenser for innrapportering og publisering for finansinstitusjonene

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgrupper for finansiell tjenesteyting, forsikring og pensjonskasser. Der drøftes bl.a. revisjon av internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).

3.6.5. Seksjon for regnskapsstatistikk (S970)

a) Nasjonalt:
- Arbeidet med ny regnskapsstandard og kartlegging av hvilke enheter som benytter seg av IFRS/IAS i sine regnskaper, er løpende arbeid, og arbeidet med næringsoppgaven følges nøye (deltar hvert år i arbeidsgruppe nedsatt av Skattedirektoratet).
- Seksjonen har dokumentert relevante variabler i Vardok. En vil fortsette med opprydningsarbeid og harmoniseringsarbeid knyttet til variabelnavn som også brukes av andre seksjoner.
- Seksjonen vil fortsette å tilpasse sine statistikker til SN2007.
- Seksjonen vurderer å nærmere på hvorvidt små og mellomstore bedrifter bør defineres mer presist for statistikkbruk.

b) Internasjonalt:
- Seksjonen deltar i arbeidsgruppen (task force) innenfor Accounting and statistics, knyttet til IFRS/IAS (International Financial Reporting Standards) i regi av Eurostat og ECB (den europeiske sentralbanken).
- Seksjonen deltar i Eurostats arbeidsgruppe for foretaksdemografi.

Vedlegg A

Retningslinjer for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB.

Revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002

Disse retningslinjene erstatter retningslinjene av 22. juni 1994 og 1. november 1997.

1. Statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjer

Retningslinjene omfatter de standarder/systemer som til enhver tid er med i den sentrale oversikten over standarder i SSB, se "SSB kilder og baser" og så "Infosystemer" på lokalnettet.

Statistiske standarder definerer og beskriver enheter, grupper av enheter og variabler. Standarder er viktige komponenter i statistiske systemer, ikke minst i form av klassifikasjoner av ulike slag. Systemer, som statistikk- og regnskapssystemer, kan oppfattes som mer vidtgående samordningstiltak enn standarder.

Statistiske standarder og systemer i disse retningslinjer omfatter:

- - Statistikk- og regnskapssystemer
- - Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
- - Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
- - Definisjon av variabler

Det finnes ulike typer statistiske standarder, fra tunge og ressurskrevende klassifikasjons-
standarder som næringsgruppering og yrkesklassifisering, til enklere typer som f.eks. aldersklassifisering. Dette skillet er ikke klart og i opplistingen ovenfor er det derfor ikke skilt mellom viktige (eller tunge og ressurskrevende) standarder og andre statistiske grupperinger.

Det er viktig at statistiske grupperinger som brukes i tabeller innen ulike statistikk-områder, bygger på de samme prinsipper for inndeling. Dette betyr at grove grupperinger innenfor ett område, skal tilsvare aggregeringer av finere grupperinger (f.eks. aldersinndeling) innenfor et annet. Det samlede utbyttet av vår publiserte statistikk vil også øke dersom de samme begrep (f.eks. inntekt, lønnskostnader, omsetning) brukes mer gjennomgående.

Med et statistikk- og regnskapssystem menes et integrert sett av standardiserte tabeller og konti som er logisk konsistente med internasjonalt anbefalte begreper, definisjoner, klassifikasjoner og regnskapsprinsipper for utarbeiding av statistikk.
Nasjonalregnskapet er et slikt statistikksystem. I dette tilfellet vil det være naturlig å utarbeide standardiserte tabeller på basis av kontosystemet. I andre tilfeller begrenser statistikksystemene seg til standardiserte tabeller.

Når en standard gruppering eller klassifikasjon skal presenteres i en tabell, er det ofte nødvendig å nytte kortere tekster enn det som står i selve standarden. Retningslinjene dekker også slike standardiserte korttekster.

Statistiske standarder er en del av den dokumentasjon eller metadata som er knyttet til mikrofiler og statistikkdatabaser.

2. Formålet med standarder i statistikkproduksjonen

All statistikkproduksjonen er rettet mot å identifisere og beskrive grupper som er mest mulig homogene i forhold til et sett av kriterier. Formålet med standardisering er å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og ulike kilder, og å kunne sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner. Standardarbeidet består i å definere enheter, grupper av enheter og variabler og å sikre at den samme definisjon og gruppering brukes i ulike statistikker.

Bruk av statistiske standarder er et av flere midler til å videreutvikle statistikken i retning av et godt utbygget system for norsk offisiell statistikk.

Informasjonsinnholdet i en statistisk tabell øker når den kan vurderes i sammenheng med andre tabeller på en meningsfull måte. Det er et mål at de ulike deler statistikkproduktet består av, skal framstå som et statistisk system. Dette vil si at det skal være klare sammenhenger mellom statistikkområder. Internasjonalt og i SSB har nasjonalregnskapet status som et overordnet og samordnet statistikksystem på det økonomiske (og til dels sosiale) området.

En norsk standard bygger vanligvis på en internasjonal anbefaling fra viktige organer i det internasjonale statistikksamarbeidet, f.eks FN, ILO, OECD og EØS/EU. Eksempelvis står FN, IMF,Verdensbanken, OECD og EU(-kommisjonen) samlet bak 1993 SNA som ny internasjonal nasjonalregnskapstandard.

3. Ansvarsforhold

Arbeid med statistiske standarder gjelder utviklingsarbeid, revisjon, dokumentasjon, vedlikehold, informasjon til brukere, rutiner for bruk av en standard og internasjonal kontakt og samarbeid.

Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør. Fagdirektørene har det overordnede ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder. Avvik i bruk av vedtatte standarder i offisiell statistikk , skal godkjennes av Administrerende direktør.

Ansvaret for en enkelt standard legges til den seksjon/avdeling som på grunnlag av erfaring fra et statistikkområde har størst kompetanse på det området standarden dekker.

For hver standard skal en seksjon ha hovedansvar og som regel vil denne seksjonen ha ansvaret for alt arbeid med en standard. For noen standarder vil andre seksjoner enn den hovedansvarlige seksjonen, ha medansvar. Der seksjoner har ansvar for statistikk- og regnskapssystemer vil disse også ha et hovedansvar for de klassifikasjoner som inngår i de respektive systemer. Det skal til enhver tid foreligge en sentral oversikt over hvordan ansvaret er fordelt. Administrerende direktør bestemmer ansvarsforholdet.

Standardutvalgets mandat fastslår at standardarbeidet i SSB skal koordineres av utvalget (se SSB's «Organisasjon og ledelse», Interne dok. 2001/2). Utvalget skal virke som en pådriver for og føre løpende kontroll med standardarbeidet. En viktig del av utvalgets oppgaver er å behandle og legge fram nye standarder, samt planer for og årsmelding om standardarbeidet, for Administrerende direktør. I tillegg skal standardutvalget ha kontakt med nasjonale og internasjonale standardiseringsorganer. Utvalget rapporterer direkte til administrerende direktør.

Standardutvalget har følgende sammensetning (justert i tråd med vedtak i Direktørmøtet 4. mai 2009):

Forskningssjefen i Seksjon for statistiske metoder og standarder (leder)
1 representant fra hver avdeling (100 - 900)
1 representant fra Statistikkbanken

Sekretariat:
Seniorrådgiver med arbeidsområde statistiske standarder fra S720
Rådgiver fra S110(sekretær)

4. Ansvar ved Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720)

S720 har ansvaret for det sentrale standardarbeidet, skal ta initiativ og ha en pådriverrolle i arbeidet. Ansvaret omfatter bl.a. generelle standardspørsmål, samordning av arbeidet i SSB, samordning av det internasjonale arbeidet i SSB og SSB's fellesopplegg for dokumentasjon, fellestrekk i standardpublikasjoner og EDB-rutiner for bruk av standarder.

De fleste regler for å utarbeide en statistisk standard er universelle, bl.a. gjelder dette å fastsette systemet for inndeling av kategorier og kriterier for å identifisere standardens grupper. S720 skal føre tilsyn med at standardene i SSB er i samsvar med disse reglene.

Det sentrale standardarbeidet baseres på et samarbeid med avdelinger og seksjoner. Standardutvalget med representanter fra fagavdelingene skal støtte S720 og seksjonene i arbeidet. Viktige spørsmål drøftes i standardutvalget.

- S720 skal utarbeide forslag til retningslinjer for standardarbeid i SSB i forbindelse med virksomhetsplanen og har ansvar for å utarbeide forslag til strategi for standardenes plass i utviklingen av statistikksystemet i SSB.

- S720 har ansvar for etablering av sentrale oversikter over godkjente standarder og standarder som er under arbeid, og for å holde oversikten ajour.

- Det skal utarbeides en årsrapport om standardarbeidet. S720 samarbeider med seksjoner og standardutvalget om å utarbeide årsrapporten. Rapporten skal bl.a. inneholde oversikt over standardarbeidet i SSB og viktige internasjonale organisasjoner. Det redegjøres for planlagt arbeid på kort og lang sikt.

I årsrapporten behandles standardbruken i SSBs publikasjoner.

- S720 har ansvar for at det etableres rutiner for arbeid som er felles for flere standarder. Dette gjelder f.eks. publisering og EDB-rutiner for dokumentasjon, vedlikehold og bruk av standarder.

- S720 og ansvarlig seksjon skal etablere rutiner som kontrollerer at en standard brukes på samme måte i ulike statistikker.

- S720 er sekretariat for standardutvalget

Ensartet standardbruk i ulike publikasjoner oppnås lettest når vedlikeholdet av standarden utføres bare et sted, og når bruken baseres på en EDB-rutine som er felles for alle statistikker.

5. Ansvar ved fagseksjoner og -avdelinger

Seksjonen/avdelingen har ansvar for at arbeidet med standarder utføres i samsvar med retningslinjene for standardarbeid i SSB og at medarbeiderne kjenner disse retningslinjene.

- Når en seksjon/avdeling har fått ansvaret for en standard, gjelder dette ansvaret alle sider ved standardarbeidet dersom ikke annet er bestemt av Administrerende direktør.

- Seksjonen/avdelingen skal løpende informere S720 om viktige saker i standard-arbeidet, f.eks. internasjonalt samarbeid.

- Seksjonen/avdelingen skal informere S720 om forslag i VP om standardarbeid og eventuelt drøfte forslagene med S720.

- Når bruk av en standard krever ekstra samordningstiltak, (et eksempel er overgang til bruk av en ny standard), skal ansvarlig seksjon/avdeling ta opp saken med de berørte seksjoner og S720.

- Seksjonen/avdelingen skal bidra til å opprette og vedlikeholde sentrale oversikter, gi bidrag til rapporten om standardarbeidet og arbeidet i standardutvalget.

6. Samarbeid mellom fagseksjonene og Seksjon for statistiske metoder og standarder ved godkjenning og publikasjon av standarder.

S720 skal følge med i seksjonenes arbeid med nye og revisjon av eksisterende standarder. Saker vedrørende standarder som skal godkjennes av Administrerende direktør, drøftes med S720 på et tidlig tidspunkt.

S720 skal utarbeide en uttalelse som legges ved det forslag/publikasjon som legges fram til godkjenning.

En kortversjon av retningslinjene for arbeidet med standarder

I retningslinjene for og organisering av arbeidet med statistiske standarder og systemer i SSB - revidert av adm. direktør pr. 25. januar 2002 - er følgende 6 punkter behandlet (justert ihht. omorganiseringen i 2009):

(i) **Statistiske standarder og systemer som dekkes av disse retningslinjene er**
-Statistikk- og regnskapssystemer
-Statistiske klassifikasjoner og grupperinger
-Definisjon av statistiske enheter og populasjoner
-Definisjon av variabler

(ii) **Formålet med standarder i statistikkproduksjonen er**
-Å kunne stille sammen statistikk fra ulike sektorer og kilder for å sammenlikne statistikk over tid og mellom regioner

(iii) **Ansvarsforholdet er fordelt på følgende vis**
-Statistiske standarder som brukes i SSB skal være godkjent av Administrerende direktør
-Fagdirektørene har det overordnete ansvar for at offisiell statistikk bygger på godkjente standarder
-For hver standard skal en seksjon ha hovedansvaret og som regel vil denne seksjonen ha ansvaret for alt arbeid med standarden
-Standardutvalget skal koordinere standardarbeidet i SSB og være pådriver for, og føre løpende kontroll med, bruken av standarder.

(iv) **Ansvar ved Seksjon for statistiske metoder og standarder (720) består av at**
-S720 er sekretariat for standardutvalget
-S720 skal utarbeide retningslinjer for standardarbeidet i SSB i forbindelse med VP
-S720 er ansvarlig for sentrale oversikter
-S720 er ansvarlig for årsrapport
-S720 skal etablere rutiner for arbeid som er felles for flere standarder
-S720 og ansvarlig seksjon skal etablere rutiner som kontrollerer at en standard brukes på samme måte i ulike statistikker.

(v) **Fagseksjoner og fagavdelinger er ansvarlig for**
-Alt arbeid knyttet til standardene seksjonen er ansvarlig for
-Løpende informasjon til S720 om viktige saker, herunder nye planer, for standardarbeidet
-Informasjon til andre seksjoner ved endret bruk av seksjonens standarder
-Ajourhold av sentrale oversikter og årsrapportering

(vi) **Samarbeidet mellom en fagseksjon og Seksjon for statistiske metoder og standarder ved godkjenning av standarder og publikasjoner for standarder**
-En standard som senere skal godkjennes av administrerende direktør, skal drøftes med S720 på et tidlig stadium.

3.6. Standardutvalgets mandat

Vedtatt i Direktørmøtet 4. mai 2009

1. Ha en koordinerende funksjon i arbeidet med standarder og metadata i SSB
2. Skal være en pådriver i aktuelle standardiserings- og metadatasaker, og kan i den forbindelse bidra til å opprette fleksible nettverk og bidra i utredningsarbeid
3. Behandle forslag fra avdelingene vedrørende nye og reviderte standarder, og legge disse fram for adm. direktør til godkjenning
4. Bidra til å etablere et rammeverk rundt statistikksystemene via standardisering av metadata, maler og felles metadatabaser
5. Behandle og legge fram årsmelding og planer for standardarbeidet i SSB
6. Samle informasjon om SSBs kontakt med internasjonale og nasjonale institusjoner og organer som forvalter arbeidet med standarder

Vedlegg B

3.7. Oversikt over standarder på Intranett - pr. 31.12.2009

00 Generelt:
Standard for SSBs emneinndeling
Standard for arbeidsgiveravgiftssone
Standard for bosettingstetthet
Standard for bydelsinndeling
Standard for delområde- og grunnkretsinndeling
Standard for fylkesinndeling
Standard for fylkeskommune
Standard for helseregioner
Standard for kommuneinndeling
Standard for kommuneklassifisering
Standard for landsdelsinndeling
Standard for næringstilknytning
Standard for politidistrikt
Standard for regionale spesialkoder
Standard for seksjonsinndeling
Standard for sentralitet
Standard for tettstedsinndeling
Standard for økonomiske regioner

01 Naturresurser og miljø
Standard for renseprinsipper for store avløpsanlegg (>50 pe)
Standard for disponering av avløpsslam
Standard for klassifisering av miljøvernaktiviteter og -utgifter
Standard for renseprinsipper for små avløpsanlegg (<50 pe)
Standard for stoffer som slippes ut til luft

02 Befolkning:
Standard for gruppering av familier
Standard for gruppering av husholdninger
Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn
Standard for land og statsborgerskap i personstatistikk
Standard for sivilstand
Standardkoder for kjønn

03 Helse, sosiale forhold og kriminalitet:
Gruppering for hjelpe- og omsorgstiltak i barnevernet
Grunnbeløpet i folketrygden (beløp pr. 1.5)
Grunnbeløpet i folketrygden (gjennomsnitt pr. år)
Klassifisering av aktivitet på skadested
Standard for klassifisering av fødselsvekt
Standard for klassifisering av selvmordsted
Standard for klassifisering av skadested
Standardkoder for europeisk forkortet dødårsaksliste

04 Utdanning:
Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS)
Standard for ISCED97 destinasjon (NUS)
Standard for ISCED97 grad (NUS)
Standard for ISCED97 nivå og fagfelt (NUS)
Standard for ISCED97 orientering (NUS)
Standard for ISCED97 varighet (NUS)
Standard for fagskoleutdanning (NUS)
Standard for gradmerke (NUS)
Standard for historisk kode (NUS)

Standard for klassetrinn (NUS)
Standard for kodetype (NUS)
Standard for kompetansekode (NUS)
Standard for kurstrinnskode (NUS)
Standard for studiepoeng (NUS)
Standard for studieretning/utdanningsprogram (NUS)
Standard for universitets- og høgskolegruppering (NUS)
Standard for varighet (NUS)

06 Arbeidsliv, yrkesdeltaking og lønn:
Standard for yrkesklassifisering
Standard for Arbeidsgiverorganisasjoner

08 Priser, prisindekser og konjunkturindikatorer:
Standard for boligtyper - Boligprisindeks
Standard for distriktsinndeling av ordrereserve i bygg og anlegg
Standard for klassifisering av bygge- og anleggsprosjekter
Standard for klassifisering av eiendomstype ved tinglyst omsetning av fast eiendom
Standard for regional inndeling av bruktboligpriser - Boligprisindeks
Standard for varegrupper - Bensinstasjoner

10 Næringsvirksomhet:
Standard for alkoholholdige drikkevarer
Standard for bygningstype / GAB
Standard for CPA koder
Standard for EUs transportstatistiske varenomenklatur
Standard for fangstarter i sjø
Standard for førerkortklasse
Standard for havnedistrikt
Standard for inndeling av foretak etter størrelsesgrupper
Standard for institusjonell sektorgruppering
Standard for institusjoner / GAB
Standard for internasjonale fangstregioner
Standard for klassifisering av dyrka og dyrkbar jord tillatt omdisponert til andre formål enn jordbruk,
etter hovedformål
Standard for klassifisering av husdyr
Standard for klassifisering av jordbruksareal etter bruken
Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform
Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter størrelse
Standard for klassifisering av kjøpere og selgere av tømmer til industriformål
Standard for klassifisering av omsetningstype ved tinglyst omsetning av fast eiendom
Standard for klassifisering av plantevernmiddel etter bruksområde
Standard for klassifisering av skogeiere med minst 25 dekar produktivt skogareal i eiergrupper
Standard for klassifisering av skogeiendommer etter størrelsesklasse
Standard klassifisering av produktivt skogareal etter bonitet (H40)
Standard for klassifisering av produktivt skogareal etter hogstklasse
Standard for klassifisering av hjortevilt etter alder og kjønn
Standard for klassifisering av registrert avgang av vilt utenom ordinær jakt
Standard for klassifisering av villreinområdene
Standard for klassifisering av småvilt
Standard for klassifisering av skogsveger for motorkjøretøyer
Standard for markslagklassifikasjon i Økonomisk kartverk
Standard for næringsgruppering
Standard for oppvarmingskilde
Standard for organisasjonsform
Standard for overføringskapasiteter for internettabonnement

Standard for PRODCOM koder
Standard for skadegrad
Standard for skipstyper
Standard for trafikanttype
Standard for trafikkenheter innblandet i veitrafikkulykker
Standard for transport av farlig gods på vei
Standard for transportmåte ved grensepassering
Standard for treslag- og sortimentsinndeling ved tømmersalg
Standard for veitrafikkulykke
Standard for viktige norske fangstregioner
Variant av SN - Fløttums 3-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 10-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 13-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 19-kategorigruppering
Variant av SN - Fløttums 21-kategorigruppering

12 Offentlige finanser:
Standard for COFOG koder

Vedlegg C

3.8. Referat fra møte i Standardutvalget

Referat fra møte i Standardutvalget torsdag 7. mai 2009

Til stede: Jan Bjørnstad, Morten Qvenild Andersen, Jan Bruusgaard, Anne Gro Hustoft, Mats Ivar Kirkeberg, Tone Smith, Nils Martin Stølen, Bjørn Theodor Halle, Torild Fløysvik (sak 1) og Berit Vannebo

Forfall: Thomas Hoel, Jenny Linnerud, Ida Skogvoll og Kåre Vassenden

Dagsorden:
1. Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA
2. Endring i tekster i SN2007 og Standardutvalgets rolle
3. Aggregeringer SN2007
4. Orientering fra Direktørforum om standardarbeidet i SSB
5. Eventuelt

1. Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA
Dokumentasjon: "Standardisering av kommunegrupper i KOSTRA (tfl, 29. april 2009)

Torild Fløysvik orienterte. Via det nasjonale informasjonssystemet, KOSTRA, skal staten og kommunene få styringsinformasjon som er relevant, pålitelig og sammenliknbar med andre kommuner. Gjennom lover og forskrifter kan det reguleres at kommunene så langt det er mulig, rapporterer de samme opplysningene. Grunnet kompleksiteten innen de ulike kommunene, er det vanskelig å finne kommunen eller grupper av kommuner en bør sammenlikne seg med.
For å få et bedre grunnlag for sammenlikning, ble det ved publiseringen av nøkkeltall for 2001-2004 benyttet en annen kommunegruppering enn den som er standard i SSB.
Den nye kommunegrupperingen er utarbeidet av Forskningsavdelingen ved Audun Langørgen, Taryn Ann Galloway og Rolf Aaberge. Grupperingen er gjort på bakgrunn av folkemengde og økonomiske rammebetingelser og deler kommune-Norge i 16 ulike grupper (se vedlegg 1). Tanken er, at kommuner av en viss størrelse og med høy, middels eller lav økonomisk handlefrihet skal kunne sammenlikne seg med gjennomsnittet for kommuner av noenlunde samme størrelse og i tilsvarende økonomiske situasjon. Klassifiseringen er foretatt på grunnlag av regnskapstallene for et bestemt år. Ved publiseringen av nøkkeltall for 2001-2004, ble data fra regnskapsåret 1998 benyttet. Senere publiseringer er basert på data fra regnskapsåret 2003. For å sikre tidsserier blir fordelingen benyttet i fem år før den blir oppdatert.
Fløysvik opplyste at denne nye kommunegrupperingen har begynt å få innpass i kommune-Norge, men ved å gi grupperingen status som en offisiell standard vil kunne bidra til at flere kommuner vil benytte grupperingen når de skal finne kommuner å sammenlikne seg med.

Konklusjon: Standardutvalget stiller seg positiv til den nye kommunegrupperingen, og anbefaler den nye grupperingen får status som standard.

Konklusjon: Forslaget sendes DM for endelig godkjenning.

Ansvarlig: Sekretariatet.

2. Endring i tekster i SN2007 og Standardutvalgets rolle
Dokumentasjon: ”Endring i tekster i SN2007 - eksempel”

Anne Gro Hustoft redegjorde. Seksjon 440 og 460 har tidligere i år, gjennom godkjenning av ny statistikk i DM, også fått godkjent sammenslåing av enkelte næringer og å benytte andre forenklete termer enn det som i utgangspunktet er godkjent som standardiserte korttekster. Det gjelder enkelte næringer innen næringshovedområdene *Transport og lagring, Informasjon og kommunikasjon, og Næringslivstjenester*. Forslaget fikk sin tilslutning i DM 20. april.
Standardutvalget har tidligere uttalt at alternative løsninger bør begrenses, og at eventuelle forslag til alternative løsninger, skal legges frem for utvalget. Utvalget stiller seg ikke negativ til bruk av forenklete termer, men avvik i termbruken skal omtales i ”Om statistikken”, eller hvis mulig, med en fotnote. Ved sammenslåing av næringer skal det konfereres med faglig ansvarlig seksjon for de næringene det gjelder og med Seksjon for statistiske populasjoner. Dette gjelder kun sammenslåinger som ikke går på tvers av klassifikasjonen. Dersom en for eksempel lager nye aggregeringer som blander ulike nivåer, må dette tas opp i Standardutvalget.

Konklusjon: Avvik i termbruken skal omtales i ”Om statistikken”, eller hvis mulig, med en fotnote.

Konklusjon: Ved sammenslåing av næringer skal det konfereres med faglig ansvarlig seksjon for de næringene det gjelder og med Seksjon for statistiske populasjoner.

3. Aggregeringer SN2007
Anne Gro Hustoft orienterte. Standardaggregeringer av næringer i offisiell statistikk, ble godkjent i desember 2008. I etterkant har det ved en inkurie, blitt foretatt noen endringer i korttekstene i bokmålsutgaven, noe som har medført uklarheter i hva som skal brukes. For å komme frem til en felles forståelse med de seksjoner det gjelder, kalles det inn til et felles møte med de involverte seksjoner.

Konklusjon: Standardutvalget tok orienteringen til etterretning.

4. Orientering fra Direktørforum om standardarbeidet i SSB
Jan Bjørnstad refererte fra møtet. I tillegg til Jan Bjørnstad møtte Anne Gro Hustoft og Berit Vannebo. Det ble gitt et tilbakeblikk på utviklingen av arbeidet med standarder fra begynnelsen av 1990-tallet, og frem til i dag med standarddatabasen (Stabas), og de videre planene om utvikling av en ny klassifikasjonsdatabase (Klassdb) med forbedret funksjonalitet.
Standardutvalgets rolle, og dets fremtidige eksistens, var et hovedpunkt. Det ble tatt utgangspunkt i mandatet til utvalget, og det faktiske arbeidet som gjøres i utvalget. I tillegg ble det reist spørsmål vedrørende sammensetningen av utvalget. Det siste i kjølvannet av omorganiseringen.
Direktørforumet ga honnør for arbeidet som gjøres innenfor arbeidet med standarder i dag. Det var enighet i forumet om at Standardutvalget skal videreføres, men med et noe redusert antall medlemmer, og større fleksibilitet med hensyn til kompetanse. Det ble videre uttrykt ønske om at sekretariatet for Standardutvalget tok på seg en sterkere pådriverrolle. Informasjon om SSBs kontakt med internasjonale fora som forvalter arbeidet med standarder, ble også etterspurt.
Når det gjelder mandat og sammensetning av Standardutvalget, ble følgende vedtatt i Direktørmøtet 4. mai 2009

Sammensetning:

- 1 medlem fra hver avdeling (100-900)
- 1 medlem fra Statistikkbanken
- Forskningssjef i 720 (leder i utvalget)
- Sekretariat -2 personer (fra 720 og avd.100)

Mandat:

1. Ha en koordinerende funksjon i arbeidet med standarder og metadata i SSB
2. Skal være en pådriver i aktuelle standardiserings- og metadatasaker, og kan i den forbindelse bidra til å opprette fleksible nettverk og bidra i utredningsarbeid
3. Behandle forslag fra avdelingene vedrørende nye og reviderte standarder, og legge disse fram for adm. direktør til godkjenning
4. Bidra til å etablere et rammeverk rundt statistikksystemene via standardisering av metadata, maler og felles metadatabaser
5. Behandle og legge fram årsmelding og planer for standardarbeidet i SSB
6. Samle informasjon om SSBs kontakt med internasjonale og nasjonale institusjoner og organer som forvalter arbeidet med standarder

Konklusjon: Sammensetningen i Standardutvalgets per 7. mai (vedlegg 2) må gjennomgås med hensyn til den nye vedtatte representasjonsordningen. Forslag til kandidater sendes sekretariatet v/Hustoft.

Ansvarlig: Alle avdelingsledere.

5. Eventuelt

Ny publikasjon på web

Som et ledd i et forskningsprosjekt hvor Norge deles inn i arbeidsmarkedsregioner, har det vært hensiktsmessig å utarbeide en inndeling som avviker noe fra Standard for økonomiske regioner (NOS C616) fra 2002. Den alternative inndelingen er dokumentert i Notater 2009/24. Ettersom dette arbeidet ikke var kjent for Standardutvalget, ønsket utvalget nærmere informasjon.

Konklusjon: Saken tas opp i neste møte i Standardutvalget.

I etterkant av møtet har Nils Martin Stølen sendt over følgende redegjørelse:

Notater 2009/24 Inndeling av Norge i arbeidsmarkedsregioner
Manudeep Singh Bhuller, 08.05.2009

Formålet med dette arbeidet har vært å lage en inndeling av Norge i arbeidsmarkedsregioner som et alternativ til den inndelingen som foreslås i *Standard for økonomiske regioner* (NOS C 616) fra 2002. Mens SSBs inndeling av Norge i 90 økonomiske regioner hovedsakelig er ment som et hensiktsmessig publiseringsnivå for statistikk på et nivå mellom fylke og kommune, har den også blitt benyttet i arbeidsmarkedsanalyser (Hustoft m.fl. 1999). En svakhet ved denne inndelingen er at hver av regionene ikke tillates å inneholde områder fra mer en ett fylke. Som ledd i analyse av arbeidsmarkedet er det imidlertid ønskelig med en regional inndeling som er uavhengig av fylkesgrenser og samtidig er rimelig stabil over tid. Vi vil derfor understreke at inndelingen som foreslås i dette notatet er

ment som et supplement til og ikke en erstatning for Standard for økonomiske regioner.

Når kravet om at arbeidsmarkedsregioner ikke skal krysse fylkesgrensene blir opphevet, må en del kommuner omplasseres i forhold til Standard for økonomiske regioner. Det er brukt noen inndelingskriterier i dette arbeidet. Det første kriteriet er at en kommune må ha 10 prosent eller mer utpendling til en naboregion for at den skal sammenslås med den regionen. Denne regelen følges nokså strengt, dog det finnes enkelte unntak. Blant annet kan en kommune tilknyttet en småregion inngå i en større region selv om det ikke er betydelig utpendling fra den kommunen, hvis ett eller flere av sentrene i småregionen har betydelig utpendling til et større senter som ligger i en naboregion. I tillegg legges det krav om at enkeltstående kommuner ikke kan grupperes som selvstendige regioner og at en arbeidsmarkedsregion må ha mer enn 17 500 bosatte i 2000. De sistnevnte kravene er kun operasjonelle, og det kan vurderes å oppheve disse ved mer omfattende arbeid med rene pendlingsregioner.

Behovet for å ha en fylkesuavhengig regional inndeling som grupperer kommuner med nokså like arbeidsmarkedsmuligheter sammen, er aktuell i analyser av arbeidsmarkedet der en vektlegger geografisk variasjon i valgmulighetene til individer som er bosatt ulike steder eller ønsker å studere individenes atferd på tvers av regionene. Denne inndelingen har hittil kun vært benyttet av Pedersen (2008) og Bhuller (2009). Begge er masteroppgaver som er skrevet i SSB og har vært finansiert hhv av KRD og Velferdsprogrammet i NFR. Det er imidlertid flere analyser underveis (i Gruppe for offentlig økonomi) som tar sikte på å bruke regionale kontrollvariable (fixed-effects, regionale arbeidsledighetsrater osv) eller studere forhold som fattigdom, utdanningsvalg og arbeidstilbud på regionalt nivå med utgangspunkt i denne inndelingen.

Som det fremgår av innholdet i notatet har det ikke vært benyttet andre statistikkilder enn SSBs pendlingsstatistikk for 2000-2006 hentet inn fra Statistikkbanken. I gjennomføringen av dette arbeidet har vi blant annet vært i kontakt med Harald Utne i Seksjon for befolkningsstatistikk, som har vært involvert i arbeidet med Standard for økonomiske regioner. Han har gitt nyttige innspill og kommentarer. Utover det har vi ikke hatt kontakt med Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk eller andre fagpersoner om dette prosjektet.

Referanser

Bhuller, Manudeep Singh (2009) *Educational Wage Returns in Norway. A Sector Selection Model with Endogenous Schooling*. Master thesis for the Master of Economic Theory and Econometrics Degree, Department of Economics, University of Oslo.
Pedersen, Simen (2008) *Kommunenes økonomiske atferd 2001-2006*. Master thesis for the Master of Economic Theory and Econometrics Degree, Department of Economics, University of Oslo.

Vedlegg 1

Forslag til standardisering av kommunegrupper i KOSTRA

For sammenliknbarhetens skyld, er det benyttet den samme kommunegruppenummereringen som tidligere, selv om dette innebærer at to av gruppene etter fordelingen i henhold til regnskapet for 2003 ble liggende tomme.

Gruppe	Navn	Antall kommuner i gruppa
Gr. 1	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	28
Gr. 2	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	66
Gr. 3	Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	32
Gr. 4	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	0
Gr. 5	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	45
Gr. 6	Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	58
Gr. 7	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	34
Gr.8	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	31
Gr.9	Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	0
Gr.10	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter	20
Gr.11	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter	49
Gr.12	Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, høye frie disponible inntekter	14
Gr.13	Store kommuner utenom de fire største byene	39
Gr.14	Bergen, Trondheim og Stavanger	3
Gr.15	Oslo kommune	1
Gr.16	De ti kommunene med høyest frie disponible inntekter per innbygger	10
	I alt	430

Vedlegg 2

Standardutvalget - sammensetning per 7. mai 2009

Jan Bjørnstad (leder)	- Seksjon for statistiske metoder og standarder (720)
Tone Smith	- Seksjon for miljøstatistikk (220)
Mats Ivar Kirkeberg	- Seksjon for inntekts- og lønnsstatistikk (225)
Kåre Vassenden	- Seksjon for befolkningsstatistikk (320)
Bjørn Theodor Halle	- Seksjon for helsestatistikk (330)
Ida Skogvoll	- Seksjon for statistiske populasjoner (810)
Nils Martin Stølen	- Seksjon for offentlig økonomi (550)
Jan Bruusgaard	- Seksjon for informasjon og dokumentasjon
(610)Jenny Linnerud	- Seksjon for formidlingssystemer (750)
Thomas Hoel	- Seksjon for formidlingssystemer (750) - repres. Statistikkbanken
Morten Qvenild Andersen	- Seksjon for finansmarkedsstatistikk (940)
Sekretariat:	
Anne Gro Hustoft	- Seksjon for statistiske metoder og standarder (720)
Berit Vannebo	- Plan og økonomi stab (110)